

قاضی‌ها

پیشگفتار

نامِ امزی کتاب دَ زیونِ عبرانی «قاضی‌ها» آسته، ولے نظر دَ متنِ کتاب هر کُدمِ امزی قاضی‌ها یگ رهبر بُود. از متنِ کتاب واضح فامیده مُوشه که وظیفه امزی قاضی‌ها تنها قضاوتِ نبُوده، بلکه ام مسائلِ اجتماعی ره پیش مُوبرده و ام مسائلِ جنگی ره؛ یگ نمونه شی دَ فصلِ چارِ امزی کتاب، «قاضی دِبوره» آسته.

کتابِ قاضی‌ها دَ باره واقعه‌های آسته که بعد از فوتِ یوشع دَ سرزمینِ اسرائیل رخ دَد. بعد از فوتِ یوشع، قومِ اسرائیل کارای بُزرگِ خُداوند ره پُرمُشت کد و گُرفتارِ بُت-پرستی شد. اونا عهدی ره که قد خُداوند بسته کُدمِ میده کد، چُون اونا باشنده‌های سرزمینِ کنعان ره کاملاً هی نکد، بلکه قد ازوا قتی زندگی کده از راه-و-رسمِ ازوا پیروی کد. امزی خاطر خُداوند بنی اسرائیل ره دَ دستِ دُشمنای ازوا تسلیم کد تا دَ بله ازوا بلا-و-مُصیبت بیره و اونا ره جزا بدیه. وختیکه ظلم-و-سِتَمِ دُشمنای ازوا از حد کلو شد، اونا دَ پیشِ خُداوند ناله-و-فریاد کد و خُداوند بلده ازوا یگ قاضی بحیثِ رهبر مُقرر کده اونا ره از چنگِ دُشمنای ازوا نجات دَد. لیکن بعد از نجات، اونا زمانی که دَ آرامش-و-آسایش بُود بسمِ خُداوند ره پُرمُشت کد و از خُداوند رُوی گُشتند. اونا چندین دَفعه امی کار ره تکرار کد، ولے هر دَفعه که اونا توبه کد و دَ حُضورِ خُداوند ناله-و-فریاد کد، خُداوند بلده ازوا یگ رهبر مُقرر کده اونا ره از دستِ دُشمنای ازوا خلاص کد.

دَ امزی کتاب واضح دیده مُوشه که وختی بنی اسرائیل اطاعتِ مونه دَ آرامش و آسایش

آسته، ولې غَيْتِيكه ناطِاعتي مُونه گِرِفْتارِ بلا-و-مُصِيبَتِ مُوشه. امچُنان واضحِ دِيده مُوشه كه وَضَعِيَتِ دَ إِسْرَائِيلِ رُوي دَ خرابي بُود و گډوډي كُلو راه ره بَلدِه مَقَرَر شُدون يگ پادشاه آماده كد.

تعدادِ قاضي هاي كه خُداوند بَحِيثِ رهبرِ بَلدِه بَنِي إِسْرَائِيلِ مَقَرَر كد، نظر دَ متنِ كِتَابِ دوازده قاضي مُطابِقِ دوازده طايفه إِسْرَائِيلِ آسته.

فهرستِ عنوانها

جنگِ بَنِي إِسْرَائِيلِ قَد باقى كِنَعانى ها (فصلِ ۱: آيه ۱)

ملايكة خُدا دَ بُو كِيَم (۱:۲)

نَتِيجهِ ناطِاعتي (۶:۲)

مَلَّتْ هاي كه دَ سِرزَمِيْنِ وعده شُدِه باقى مَنَدُد (۱:۳)

عُتْنِيْل (۷:۳)

اِيهُود (۱۲:۳)

شَمْگَر (۳۱:۳)

دِبوره (۱:۴)

سُرودِ دِبوره (۱:۵)

جَدعون (۱:۶)

جَدعونِ مِدِيانِيا ره شِكستِ مِديِه (۱:۷)

كُشتونِ زَبَحِ و صَلْمونَع (۱:۸)

اِيْفودِ جَدعون (۲۲:۸)

فُوتِ جَدعون (۲۸:۸)

اَبِيْمَلِك (۱:۹)

تولَع (۱:۱۰)

يائير (۳:۱۰)

ظَلَمِ عَمُونِيَا دَ بَلِهَ إِسْرَائِيلَ (٦:١٠)
 يَفْتَا حَ وَ طَايِفِهَ إِفْرَائِيمَ (١:١٢)
 إِبْصَانَ، اَيْلُونَ وَ عَبْدُونَ (٨:١٢)
 شَمَشُونَ (١:١٣)
 تَوَى شَمَشُونَ (١:١٤)
 اِنْتِقَامَ كَرِفْتُونَ شَمَشُونَ اَزْ فَلَاسْطِينِيَا (١:١٥)
 شَمَشُونَ دَ غَزَهَ (١:١٦)
 مَرَكِ شَمَشُونَ (٢٣:١٦)
 بُتِ مِيخَا (١:١٧)
 مِيخَا وَ طَايِفِهَ دَانَ (١:١٨)
 مَرَدِ لَاوَى وَ خَاتُونَ شَى (١:١٩)
 جَنَكِ قَدِ اَوْلَادِهَ بَنِيَامِينَ (١:٢٠)
 بَنَى إِسْرَائِيلَ بَلَدِهَ بَنِيَامِينِيَا خَاتُونَ مِيدِيَهَ (١:٢١)

جنگِ بنی اسرائیلِ قد باقی کنعانیا

۱ بعد از فوتِ یوشع، بنی اسرائیل از خداوند پُرسان کده گفت: ”کی از جمِ ازمو اوّل دَ خِلافِ کِنَعَانِيَا بوره و قد ازوا جنگِ کنه؟“ ۲ خداوند گفت: ”یهودا باید بوره؛ ما او سرزمی ره دَ دستِ ازوا تسلیمِ مونم.“ ۳ اوخته مردای یهودا دَ برارون خُو اَوْلَادِهَ شِمَعُونَ گفت: ”بییدِ قد ازمو دَ امزو سرزمی که تقسیمِ مو رَسیده، بورید تا قد کِنَعَانِيَا جنگِ کنی و مو ام دَ سرزمینی که تقسیمِ از شمو رَسیده، قد شمو موری.“ پس شِمَعُونِيَا قد ازوا رفت. ۴ وختیکه مردای یهودا حمله کد، خداوند کِنَعَانِيَا و فِرْزِيَا ره دَ دستِ ازوا تسلیمِ کد و اونا ده هزار نفرِ ازوا ره دَ بزقِ کُشت. ۵ دَ امزو جنگِ اونا قد ادونی-بِزقِ رُوی دَ رُوی شُدِه دَ بَلِهَ شَى حمله کد و کِنَعَانِيَا و فِرْزِيَا ره شکست دد. ۶ و ادونی بزقِ دوتا کد، لیکن اونا او ره دُمبال کده دستگیر کد و شست های دست و پای شَى ره مونٹی کد. ۷ اوخته

آدونی بزق گُفت: ”هفتاد پادشاه قد دِست ها و پایای شَسْت مُونٹی شُدِه، میدگی های دِسترخون مَرِه مُوخورد؛ اُمُو چیز ره که ما کدُم، خُدا دَ مُطابقِ اَزُو جَزای مَرِه دَد.“ اُونا آدونی بزق ره دَ اورُشَلیم اُورد و اُو دَ اُمونجی مُرد.

^۸ مَرَدای یهُودا قد اورُشَلیم جنگ کد و اُو ره گِرِفت. اُونا اُو ره قد دَمِ شمشیر زَد و شار ره دَ آتِش سوختند. ^۹ بعد اَزُو مَرَدای یهُودا رفت تا قد کِنعانیاای که دَ کوهستو، دَ جَنُوب و دَ تپه ها زندگی مُوکد، جنگ کنه. ^{۱۰} مَرَدای یهُودا دَ بِلِه کِنعانیاای که دَ حِبرون زندگی مُوکد حَمَله کد و شیشای، اَخیمان و تَلمای ره شِکست دَد. نامِ سابقِ حِبرون قِریت- اَرَبَع بود.

^{۱۱} اَزُونجی دَ بِلِه باشنده های دبیر حَمَله کد؛ نامِ سابقِ دبیر قِریت- سِفر بود. ^{۱۲} و کالیب گُفت: ”هر کسی که دَ بِلِه قِریت- سِفر حَمَله کنه و اُو ره بگیره، ما دُختر خُو عَخسه ره دَ عِنوانِ خاتُو دَ اَمزُو میدیم.“ ^{۱۳} اوخته عُننیل باچه قِناز، باچه برارِ ریزه کالیب اُو ره گِرِفت و کالیب دُختر خُو عَخسه ره دَ عِنوانِ خاتُو دَزُو دَد. ^{۱۴} وختیکه عَخسه پیشِ عُننیل اَمَد، عُننیل اُو ره گپ دَد که از آتِه خُو زمی طلب کنه. غیتیکه عَخسه از اَلاغ خُو تاه شُد، کالیب اَزُو پُرسان کده گُفت: ”چطور که ای سونا اَمدی؟“ ^{۱۵} عَخسه دَزُو گُفت: ”مَرِه بَرکت بدی؛ ازی که زمینِ جَنُوب ره دَز مه دَدی، چشمه های آو ره ام دَز مه بدی.“ اوخته کالیب چشمه های باله و چشمه های تاه ره دَزُو بخشید.

^{۱۶} دَ اَمزُو غیت قینی ها اولاده خُسِرِ مُوسی از شارِ دِرختونِ حُرما دَ پیشِ اولاده یهُودا دَ بیابونِ یهُودا که دَ جَنُوب دَ نزدیکِ عَراد اَسْتِه، رفت و دَ مینکلِ اَمزُو مُردُم جای-د- جای شُد. ^{۱۷} بعد اَزُو مَرَدای یهُودا قد برارونِ شِمعونی خُو رفت و کِنعانیاای ره که دَ صَفَتِ زندگی مُوکد شِکست دَد و صَفَتِ ره کاملاً نابود کد؛ و نامِ اَمزُو شار حُرما ایشته شُد. ^{۱۸} مَرَدای یهُودا غزه ره قد منطقای گِرد-و- بر شی، اَشقلون ره قد منطقای گِرد-و- بر شی و عِقرون ره قد منطقای گِرد-و- بر شی گِرِفت. ^{۱۹} خُداوند قد مَرَدای یهُودا بُود

و اونا کوهستو ره ام تَصْرَفْ کد، لیکن باشنده های اوارى ها ره هى کده نَتَنِست، چراکه اونا گاډى های جنگى آینی دشت. ^{۲۰} جبرون د کالیب دده شد، امو رقم که موسی گفتد؛ و او سه اولاده عناق ره ازونجی هى کد. ^{۲۱} مگم اولاده بنیامین یبوسای ره که د اورشلیم زندگی موکد بر نَتَنِست؛ پس یبوسیا تا امروز قد اولاده بنیامین د اورشلیم زندگی مونه.

^{۲۲} د عین رقم مردای خانوار یوسف د خلاف بیتئیل رفت و خداوند قد ازوا بود.

^{۲۳} خانوار یوسف جاسوسا ره د بیتئیل ری کد؛ نام سابق امزو شار لوز بود. ^{۲۴} د اونجی جاسوسا یگ آدم ره که از شار برو میمد دید؛ اونا دزو گفت: ”راه داخل شدون شار ره دز مو نشو بدی و مو د حق تو خوبی مونی.“ ^{۲۵} پس او راه داخل شدون شار ره دزوا نشو دد و اونا شار ره قد دم شمشیر زد، مگم امو آدم ره قد پگ خانوار شی ایشت که بوره. ^{۲۶} پس امو آدم د سرزمین حتیا رفت و د اونجی یگ شار آباد کده نام شی ره لوز ایشت که تا امروز د امزی نام یاد موشه.

کنعانیای که د منطقای خو باقی مند

^{۲۷} مردای منسی باشنده های بیت شان و آغیلای شی ره، تعنک و آغیلای شی ره، دور و آغیلای شی ره، یبلعام و آغیلای شی ره و مگیدو و آغیلای شی ره بر نَتَنِست، چون کنعانیا اراده محکم دشت که د امزو سرزمی د زندگی خو ادامه بدیه. ^{۲۸} وختیکه اسرائیل قوی شد، اونا کنعانیا ره وادار کد که کار جبری کنه، لیکن اونا ره بیخی بر نکد.

^{۲۹} مردای افرایم کنعانیای ره که د جازر زندگی موکد بر نکد، پس کنعانیا د مینکل ازوا د جازر د زندگی کدو ادامه دد.

^{۳۰} مردای زبولون باشنده های قطرون و باشنده های نهلول ره بر نکد؛ پس کنعانیا د مینکل ازوا د زندگی کدو ادامه دد، لیکن وادار شد که کار جبری کنه.

۳۱ مردای اشیر باشنده های عکو، صیدون، اَحْلَب، اَكزيب، حِلْبَه، اَفِيق و رِحوب ره بُر نكد. ۳۲ پس اشیریا دَ مینکل کِنعانیای که باشنده های امزُو سرزمی بُود جای-دَ-جای شد، چُون اونا ره بُر نكد.

۳۳ مردای نَفتالی باشنده های بَیت-شَمس و باشنده های بَیت عَنات ره بُر نكد، و دَ مینکل کِنعانیای که باشنده های امزُو سرزمی بُود جای-دَ-جای شد؛ لیکن باشنده های بَیت-شَمس و بَیت-عَنات وادار شد که بلده ازوا کار جَبری کنه.

۳۴ آموریا اولاده دان ره مجبور کد که دَ کوهستو بُمنه و اونا ره نه ایشنت که دَ آواری تاه شنه. ۳۵ آموریا اراده محکم دشت که دَ ایلون، شعلبیم و کوه حارس باقی بُمنه؛ لیکن وختیکه دست خانوار یوسف قوی شد، آموریا وادار شد که کار جَبری کنه. ۳۶ سرحد آموریا از کوتلِ عَقْرَبیم تا سِلاع و باله تر مورفت.

ملایکه خُداوند دَ بوکیم

۲^۱ ملایکه خُداوند از جِلجال دَ بوکیم رفت و گُفت: ”شمو ره از مصر بُرو اُوردم و دَ سرزمینی که دَ بابه کلونای شمو قسم خورده بُودم داخل کدم و گُفتم، ’عهد خو ره هرگز قد شمو میده نمونم؛^۲ و شمو ام قد باشنده های امزی سرزمی عهد بسته نکنید، بلکه قُربانگاه های ازوا ره چپه کنید.‘ مگم شمو از اید مه نَشدید. ای چی کار بُود که کدید؟^۳ امزی خاطر آلی مُوگیم که ما اونا ره از پیش روی شمو هی نمونم؛ اونا بلده بغلای شمو خار جور مُوشه و خُدایون ازوا بلده شمو دام اَسته.“^۴ وختیکه ملایکه خُداوند امی تورا ره دَ پگ بنی اسرائیل گُفت، قوم آواز خو ره بلند کده چخرا کد.^۵ امزی خاطر اونا اُونجی ره بوکیم نام کد. اونا دَ اُونجی بلده خُداوند قُربانی تقدیم کد.

فَوْتِ يَوْشِعِ وَ نَسْلِ اَزُو

وختیکه یوشع قوم ره رخصت کد، بنی اسرائیل هر کدم شی د ملک خو رفت تا سرزمین خو ره تصرف کنه.^۷ قوم اسرائیل د تمام روزای زندگی یوشع و د تمام روزای زندگی ریش سفیدای که بعد از یوشع هنوز زنده بود، خداوند ره عبادت کد، چون اونا پگ کارای بزرگ ره که خداوند بلده اسرائیل کده بود، دیدد.^۸ یوشع باچه نون خدمتگار خداوند د سن یگ صد و ده سالگی فوت کد.^۹ و اونا او ره د زمینی که تقسیم خود شی بود، د تمنه- حارس د کوهستون افرایم، د شمال کوه جاعش دفن کد.^{۱۰} امو نسل ام پگ شی فوت کده قد بابه کلونای خو یگجای شد و بعد ازوا یگ نسل دیگه د وجود آمد که نه خداوند ره میشنخت و نه از کاری که او بلده اسرائیل کدد، خبر دشت.

نتیجه ناطاعتی

^{۱۱} اوخته بنی اسرائیل چیزای ره که د نظر خداوند زشت بود، انجام دد و بت های بعل ره عبادت کد.^{۱۲} اونا خداوند، خدای بابه کلونای خو ره که اونا ره از سرزمین مصر برو آورد، ایله کد و از خدایون بیگنه از خدایون قوم های که د گرد- و- بر ازوا بود پیروی کده اونا ره سجده کد؛ د مزی رقم اونا قار خداوند ره باله آورد.^{۱۳} ازی که اونا خداوند ره ایله کده بعل و عشتاروت ره پرستش کد،^{۱۴} آتش غضب خداوند د خلاف اسرائیل در گرفت و اونا ره د دست غارتگرا دد تا اونا ره غارت کنه. او اونا ره د دست دشمنای گرد- و- بر ازوا دده سودا کد تا دیگه نتنه د برابر دشمنای خو ایسته شه.^{۱۵} اونا هر جای که بلده جنگ مورفت، دست خداوند د ضد ازوا بود تا دزوا بدی برسنه، امو رقم که خداوند گفتد و امو رقم که خداوند دزوا قسم خوردد. ارے، اونا د پریشانی- و- مشکلات سخت گرفتار بود.

خُداوند رهبراً ره بَلَدِه قضاوتِ تَعْيِينِ مُونِه

^{۱۶} اوخته خُداوند رهبراً ره تَعْيِينِ كد و اُونَا بَنِي إِسْرَائِيلِ ره از دِسْتِ غَارَتِگَرَا نِجَاتِ دَد.
^{۱۷} لِيكِنِ اُونَا از اَيْدِ رِهْبِرَايِ خُو اَم نَشُد، چُون اُونَا فَا حِشَه گَرِي كده از پُشْتِ خُدايُونِ بِيگَنِه رِفْتِ و اُونَا رِه سَجْدِه كد. اُونَا دَ زُودِي اَمزُو رَاه بُر شُد، كه بابِه كَلُونَايِ اَزْوَا دَ مُطَابِقِ اَزُو رِفْتَارِ كَدُ و از اِحْكَامِ خُداوندِ اِطَاعَتِ كَدُ. اَرَمِي، اُونَا رَقْمِ بابِه كَلُونَا رِفْتَارِ نَكْد. ^{۱۸} هَر وَخْتِيكِه خُداوند يگ رِهْبِرِ رِه دَ بَلِه اَزْوَا تَعْيِينِ مُوكْد، اُو قَد رِهْبِرِ مُوْبُودِ و قَوْمِ رِه دَ تَمَامِ رُوزَايِ زِنْدِگِي رِهْبِرِ از دِسْتِ دُشْمَنَايِ اَزْوَا نِجَاتِ مِيدَد، چُون خُداوند بِخَاطِرِ نَالِه-و- فَرِيَادِ اَزْوَا كه از دِسْتِ ظَالِمَا و سِتْمِگَرَا مُوكْد، دَ بَلِه اَزْوَا رَحْمِ مُوكْد. ^{۱۹} مِگَمِ غَيْتِيكِه رِهْبِرِ فُوتِ مُوكْد، اُونَا رُويِ مِيگِشْتَنَدِ و از آتِه گُونِ خُو كده كَلُوتَرِ فَا سِدِ مُوشُدِ و از خُدايُونِ بِيگَنِه پَيْرُويِ كده اُونَا رِه عِبَادَتِ و سَجْدِه مُوكْد. اُونَا از كَارَايِ خُو و رَاه هَايِ يَاغِيگَرِي خُو دِسْتِ نَمِيكَشِيد.

^{۲۰} اَمزِي خَاطِرِ آتِشِ غَضَبِ خُداوندِ دَ بَلِه إِسْرَائِيلِ دَاغِ شُدِ و خُداوند كُفْت: ”اَزِي كه اِي قَوْمِ عَهْدِ مَرِه كه قَد بابِه كَلُونَايِ اَزِيَا بَسْتِه كده بُوْدُم، مِيدِه كدِ و از اَيْدِ مِه نَشُد، ^{۲۱} مَا اَم دِيگِه هِيچِ كُدَمِ اَمزِي مِلَّتِ هَا رِه از پِيشِ رُويِ اَزِيَا هِي نَمُونُم، مِلَّتِ هَايِ رِه كه يوشَعِ هِي نَنْتِسْتِ و خُودِ شِي مُرْد. ^{۲۲} مَا اِي كَارِ رِه مُونُمِ تَا بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه اَزْمَايشِ كُنُمِ كه اِيَا اُونَا دَ مُطَابِقِ رَاه-و- طَرِيقِ اَزْمِه رِفْتَارِ مُونِه، رَقْمِي كه بابِه كَلُونَايِ اَزْوَا رِفْتَارِ مُوكْد، يَا نَه.“
^{۲۳} پَسِ خُداوند اَمُو مِلَّتِ هَا رِه بَاقِي اَيْشْت؛ اَرَمِي، اُو اُونَا رِه دِسْتِي هِي نَكْدِ و دَ دِسْتِ يوشَعِ تَسْلِيمِ نَكْد.

مِلَّتِ هَايِ كه بَلَدِه اَزْمَايشِ بَنِي إِسْرَائِيلِ بَاقِي مَنَدُ

^{۲۴} خُداوند بَعْضِي مِلَّتِ هَا رِه بَاقِي اَيْشْتِ تَا دَ وَسِيْلِه اَزْوَا بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه اَزْمَايشِ كَنِه،

یعنی پگِ اسرائیلی های ره که جنگِ قد کنعانیا ره ندیده بُود. ^۲ خُداوند ای کار ره کد تا نسل های آینده بنی اسرائیل جنگ ره یاد بگیریه و تا د کسای که پیش ازو د باره جنگ هیچ چیز ره نمیدنست تعلیم جنگی بدیه. اینیا امو ملت ها آسته: ^۳ پنج حکمرانِ فلسطینیا، پگِ کنعانیا، صیدونیا و حویای که د کوهستونِ لبنان از کوه بعلِ حرمون تا لبو-حمات زندگی موکد. ^۴ امیا بلده آزمایش بنی اسرائیل باقی مند د تا معلوم شنه که آیا بنی اسرائیل از احکامِ خُداوند که د وسیله موسی د بابه کلونای ازوا امر کد د، اطاعت مونه یا نه. ^۵ پس بنی اسرائیل د مینکل کنعانیا، حتیا، اموریا، فرزیا، حویا و یبوسیا جای-د-جای شد ^۶ و دُخترونِ ازوا ره د عنوانِ خاتو بلده خو گرفت و دُخترونِ خودون خو ره د باچه گون ازوا دد و خُداون ازوا ره عبادت کد.

قاضی عتَنئیل

^۷ بنی اسرائیل چیزای ره که د نظرِ خُداوند زشت بُود، انجام دد؛ اونا خُداوند، خُدای خو ره پُرمُشت کد و بُت های بعل و آشیره ره عبادت کد. ^۸ امزی خاطر آتشی غضبِ خُداوند د ضدِ اسرائیل در گرفت و خُداوند اونا ره د دستِ کوشان رشعتایم پادشاهِ آرام-النهَرین دده سودا کد؛ و بنی اسرائیل کوشان رشعتایم ره بلده هشت سال خدمت کد. ^۹ لیکن وختی بنی اسرائیل د پیشِ خُداوند ناله-و-فریاد کد، خُداوند بلده بنی اسرائیل یگ نجات دهنده یعنی عتَنئیل باچه قناز، باچه برارِ ریزه کالیب ره تعیین کد و اونا ره نجات دد. ^{۱۰} روحِ خُداوند د بله عتَنئیل قرار گرفت و اونا بنی اسرائیل ره رهبری کده د جنگ رفت. اوخته خُداوند کوشان رشعتایم پادشاهِ آرام-النهَرین ره د دستِ ازو تسلیم کد و دستِ ازو د بله کوشان رشعتایم زور شد. ^{۱۱} پس سرزمینِ ازوا مدتِ چل سال آرام بُود، تا وختیکه عتَنئیل باچه قناز فوت کد.

^{۱۲} بنی اسرائیل بسم چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زِشت بُود، انجام دَد؛ اوخته خُداوند عِگلون پادشاهِ موآب ره دَ خِلافِ بنی اسرائیل قوی جور کد، چُون اونا چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زِشت بُود، انجام دَد. ^{۱۳} عِگلون اولادِه عمون و عمالِیق ره قد خُو یگجای کد و رفته اسرائیل ره شِکست دَد و شارِ بِرختونِ خُرما ره تَصْرُف کد. ^{۱۴} و بنی اسرائیل عِگلون پادشاهِ موآب ره بَلدِه هژده سال خِدمت کد.

^{۱۵} لیکن وختی بنی اسرائیل دَ پیشِ خُداوند ناله-و-فریاد کد، خُداوند بَلدِه ازوا یگ نجات دِهِنده یعنی ایهود باچه جیرای بنیامینی ره که چپقی بُود، تعیین کد. بنی اسرائیل از دِستِ اَزو بَلدِه عِگلون پادشاهِ موآب جَزیه رَیی کد. ^{۱۶} اوخته ایهود بَلدِه خو یگ خَنجر دُو دَمه جور کد که بِرازی شی یگ توغی بُود و اُو ره دَ تَی کالا دَ بِلِه رانِ راست خو بسته کد ^{۱۷} و جَزیه ره دَ عِگلون پادشاهِ موآب بُرد. عِگلون یگ آدمِ غدر چاق بُود. ^{۱۸} وختی ایهود از تقدیمِ کدونِ جَزیه خلاص شد و پس سُون جای خُو رَیی شد، ایهود کسای ره که جَزیه ره اُوردُد، رُخصت کد. ^{۱۹} مگم خود شی از پیشِ سنگای تراش شده که دَ نزدیکِ جِلجال بُود، پس رفته گُفت: ”آی پادشاه، ما بَلدِه تُو یگ پیغامِ خُصوصی دَرُم.“ پادشاه گُفت: ”چپ بَش!“ و پگِ کسای که دَ اُونجی پیشِ اَزو ایسته بُود بُرو رفت.

^{۲۰} اوخته ایهود نزدیکِ اَزو رفت و اُو تنهای خُو دَ باله خانِه تایستونی خُو شِشْتُد. و ایهود گُفت: ”ما از طرفِ خُدا بَلدِه تُو یگ پیغامِ دَرُم.“ امی که اُو از چوکی خُو باله شد، ^{۲۱} ایهود دِستِ چپِ خُو ره بِراز کد و خَنجر ره از رانِ راست خُو کشیده دَ کوره اَزو چقی کد؛ ^{۲۲} و دِسته خَنجر امِ قد تیغ شی دَ کوره اَزو دَر آمد و چربی تیغ شی ره پوشند، چراکه ایهود خَنجر ره از کوره اَزو بُر نکد؛ و شِکْمبه-و-روده اَزو سر کد. ^{۲۳} اوخته ایهود دَ دالیز بُر شد و درگه های باله خانه ره دَ بِلِه اَزو پیش کده قُلف کد.

۲۴ بعد از آنکه ایهود رفتند، خدمتگرای عِگلون آمد و دید که درگه های باله خانه قُلف آسته. اونا گُفت: ”اُو حتماً دَ اُتاقِ تايستونی رفع حاجت مونه.“ ۲۵ پس اونا اِنْتَظار کشید تا غیتیکه بے طاقت شد؛ اونا وختی دید که اُو درگه های باله خانه ره هنوز ام واز نکرده، اونا کلی ره گِرِفته درگه ها ره واز کد و دید که بادرِ ازوا مُرده دَ زمی اُفَته.

۲۶ دَ غیتیکه خدمتگارا اِنْتَظار میکشید، ایهود دوتا کده رفت و از سنگای تراش شده تیر شد و صحیح-و-سلامت دَ سَعیره رسید. ۲۷ وختیکه دَ اُونجی رسید، اُو شیپور ره دَ کوهستونِ اِفرایم دَ صدا اُورد و بنی اسرائیل قد ازو قتی از کوهستو تاه شد و ایهود دَ پیش روی ازوا مورفت. ۲۸ اوخته اُو دزوا گُفت: ”از پُشت مه بیید، چُون خُداوند، دُشمنای شُمُو موآبیا ره دَ دست شُمُو تسلیم کده.“ پس اونا از پُشتِ ازو رفت و راه های تیر شدو از دریای اُردُن ره دَ روی موآبیا بسته کد و هیچ کس ره نه ایشت که تیر شنه. ۲۹ اونا دَ امزُو غیت تقریباً ده هزار نفرِ موآبیا ره کُشت که پگ شی مردای زورنو و جنگی بود؛ هیچ کس دوتا ننتست. ۳۰ دَ امزُو روز موآبیا دَ تی دستِ بنی اسرائیل ذلیل شد و سرزمینِ اسرائیل مدتِ هشتاد سال آرام بود.

قاضی شَمگر

۳۱ بعد از ایهود، شَمگر باچه عنات رهبر شد، کسی که شش صد نفرِ فلسطینیا ره قد سوته چيو چوپو کُشت. اُو ام اسرائیل ره نجات دد.

قاضی دِبوره

۳۲ بعد از فوتِ ایهود، بنی اسرائیل بسم چیزای ره که دَ نظرِ خُداوند زشت بود، انجام دد. ۱ و خُداوند اونا ره دَ دستِ یابین پادشاهِ کنعان دده سودا کد؛ اُو دَ حاصور حُمرانی مُوکد و قومندانِ لشکرِ ازو سیرا بود که دَ حروشت-هگوییِم زندگی مُوکد. ۳ بنی

إِسْرَائِيلَ دَ پِيشِ خُداوند ناله-و-فرياد كد، چُون يابِينُ نُهْ صَدِ گاځى جَنگى آينى دَشت و مُدَتِ بِيستِ سالِ مُوشُدْ كِه دَ بِلِهْ بَنىِ إِسْرَائِيلِ غَدْرَ ظَلَمِ مُوكِد.

^۴ دَمَزُو غَيْتِ دِبوره نَبِيه، خاتُونِ لَپيدوتِ بَنىِ إِسْرَائِيلِ رِه رِهبرى مُوكِد. ^۵ اُو دَ تىِ درختِ خُرماى دِبوره كِه دَ مِينكلِ رَامِه و بِيْت-ئِيلِ دَ كوهستونِ اِفْرَايِمِ بُوْد، مِيشِشتِ و بَنىِ إِسْرَائِيلِ بَلَدِه قِضاوتِ دَ پِيشِ اَزُو مِيْمَد. ^۶ يِگِ رُوزِ اُو نَفَرِ رِىِ كَدِه باراقِ باچِه اَبِينوعَمِ رِه اَزِ قَادِشِ نَفْتالىِ طَلَبِ كَدِ و دَزُو كُفْت: ”خُداوند، خُداىِ إِسْرَائِيلِ دَزُ تُو اَمْرِ كَدِه كِه، بُورُو، طَرَفِ كوهِ تَابورِ حَرَكْتِ كُو و دَه هِزارِ نَفَرِ رِه اَزِ اَوْلادِه نَفْتالىِ و اَوْلادِه زَبولُونِ قَدِ خُو قَتىِ بُبِر. ^۷ ما سِيسِرا قَوْمندانِ لَشكِرِ يابِينِ رِه قَدِ گاځى هَاىِ جَنگى و لَشكِرِ شىِ دَ پَالُوىِ دَرِياچِه قِيشونِ دَ پِيشِ اَزُتُو مِيرُمِ و اُو رِه دَ دِستِ اَزُتُو تَسْلِيمِ مُونَم.“ ^۸ باراقِ دَزُو كُفْت: ”اگِه تُو قَدِ مِه بورى، ما مورُم؛ لِيكِنِ اگِه تُو قَدِ مِه نَروى، ما نَمورُم.“ ^۹ دِبوره كُفْت: ”خُوِيه، ما قَدِ تُو مورُم، لِيكِنِ دَ اَمْزىِ سَفَرِ كِه تُو مورى، اِفْتِخارِ نَصِيبِ تُو نَموشِه، چِراكِه خُداوند سِيسِرا رِه دَ دِستِ يِگِ خاتُو تَسْلِيمِ مُونِه.“ پَسِ دِبوره بَالِه شُدِه قَدِ باراقِ دَ قَادِشِ رَفْت.

^{۱۰} اوخته باراقِ مَرْدَاىِ زَبولُونِ و نَفْتالىِ رِه جَمِ كَدِ و دَه هِزارِ نَفَرِ اَزِ پُشتِ اَزُو رِىِ شُد؛ دِبوره اَمِ قَدِ اَزُو قَتىِ رَفْت. ^{۱۱} دَ اَمْزُو غَيْتِ حابِرِ قِينىِ خُودِ رِه اَزِ دِيگِه قِينىَا يَعْنىِ اَزِ اَوْلادِه حَويابِ خُسُرِبِرِه مُوسىِ جِدا كُدُ و دَ پِيشِ بَرِختِ بَلُوطِ دَ صَعْنَايِمِ، دَ نَزْدِيكِ قَادِشِ خِيْمِه زُدُد.

^{۱۲} وختىِ دَ سِيسِرا خَبِرِ دَدِه شُد كِه باراقِ باچِه اَبِينوعَمِ دَ كوهِ تَابورِ بُرِ شُدِه، ^{۱۳} سِيسِرا تَمَامِ گاځى هَاىِ جَنگى خُو، يَعْنىِ نُهْ صَدِ گاځى جَنگى آينى خُو و پِگِ مَرْدَاىِ رِه كِه قَدِ شىِ بُوْد، اَزِ حَرُوشِتِ-هَگوئِيْمِ دَ دَرِياچِه قِيشونِ طَلَبِ كَد. ^{۱۴} دِبوره دَ باراقِ كُفْت: ”بَالِه شُو، اِمْرُوزِ رُوزىِ اَسْتِه كِه خُداوند سِيسِرا رِه دَ دِستِ اَزُتُو تَسْلِيمِ مُونِه. اَوْنِه، خُداوند پِيشلونِ تُو رَفْتِه.“ پَسِ باراقِ اَزِ كوهِ تَابورِ تَاهِ شُدِ و دَه هِزارِ نَفَرِ اَزِ پُشتِ اَزُو مِيْمَد. ^{۱۵} اوخته

خُداوند سِيسِرا ره قد تمامِ گاډی های جنگی و لشکر شی دَ پیشِ باراق دَ گَلگلمیری
 اَندخته دَ دَمِ شمشیر دَد؛ و سِيسِرا از گاډی خُو تاه شُدِه پیده دُوتا کد. ^{۱۶} مگم باراق گاډی
 ها و لشکر سِيسِرا ره تا حَروشِت- هگُوئیم دُمبال کد و پگِ لشکر سِيسِرا دَ دَمِ شمشیر
 کُشته شُدِه اُفتَد، دَ اندازه که یگ نفر ام باقی نَمند.

^{۱۷} تنها خودِ سِيسِرا پیده دُوتا کده دَ خیمه یاعیل خاتونِ حابرِ قینی رفت، چراکه بینِ یابین
 پادشاهِ حاصور و خاتوارِ حابرِ قینی صلح بُود. ^{۱۸} و یاعیل دَ دَمِ راهِ سِيسِرا بُر شُدِه دَزشی
 کُفت: ”دورِ بُخور بادار مه، پیشِ ازمه دورِ بُخور؛ نترس.“ پس او دَ پیشِ ازو دورِ خورده
 دَ خیمه داخلِ شُد و یاعیل او ره قد یگ لیاف پوشند. ^{۱۹} اوخته سِيسِرا دَزو کُفت: ”بلده
 مه ایقس او بدی که غدرِ تُشنه اَسْتَم.“ یاعیل یگ مَشکِ شیر ره واز کد و دَزو شیر دَد که
 وُچی کنه و او ره پوشند. ^{۲۰} سِيسِرا دَزو کُفت: ”دَ دانِ درگه خیمه ایسته شو و اگه کُدم
 کس اَمده از تو پُرسان کد که آیا یگو کس دَ اینجی اَسْتِه؟ بُگی، ’نه.“ ^{۲۱} مگم یاعیل خاتونِ
 حابرِ یگ میخِ خیمه ره قد یگ چکُش دَ دستِ خو گِرِفْتِه، آهسته آهسته دَ پیشِ ازو رفت
 و میخ ره دَ چوقوی شی کُفت، دَ اندازه که میخ دَ زمی دَرآمد و او مُرد، چُون او از
 خاطری که مَنده بُود سخت خاو رفتد. ^{۲۲} وختیکه باراق دَ دُمبالِ سِيسِرا اَمد، یاعیل دَ دَمِ
 راهِ شی بُر شُدِه دَزو کُفت: ”بیه تا دَزو تو امو نفر ره نشو بدیم که پُشت شی میگردی.“
 پس باراق دَ خیمه ازو داخلِ شُد و دید که سِيسِرا مُرده اُفتده و میخِ خیمه دَ چوقوی شی.

^{۲۳} پس دَ امزو روز خُدا یابین پادشاهِ کِنعان ره دَ پیشِ بنیِ اسرائیل خار-و-ذلیل کد. ^{۲۴} و
 دستِ بنیِ اسرائیل دَ بله یابین پادشاهِ کِنعان سخت تر و سخت تر شُدِه مورفت، تا ای که
 یابین پادشاهِ کِنعان ره نابود کد.

سرودِ دِبوره

^۱ دَ امزو روز دِبوره و باراق باچه اَبینوعَم سرودِ خنده کُفت:

۲”ازی که رهبرا دَ اسرائیل رهبری کد،

ازی که قوم داوطلبانه حاضر شد،

خداوند ره حمد-و- ثنا بگوید!

۳آی پادشایو بشنوید؛ آی حکمرانا گوش بگیرید!

ما بلده خداوند سرود میخانم؛

ما د ستایش خداوند، خدای اسرائیل ساز میزنم.

۴آی خداوند، وختیکه تو از سعیر بر شده رفتی،

آری، غیتیکه از منطقه ادوم حرکت کدی،

زمین د لرزه شد، از آسمو قطره ها ریخت

و اورها بارو بارند.

۵کوه ها د حضور خداوند تکان خورد،

حتی امی کوه سینا د حضور خداوند، خدای اسرائیل.

۶د روزای زندگی شمگر باچه عنات،

د روزای زندگی یاعیل راه ها خالی شد

و مسافرو از راه های کج-و-پیچ مورفت.

۷ مردای جنگی د اسرائیل کرخت شُد،

اونا کرخت بُود تا غیتیکه ما دپوره باله شُد،

ما د اسرائیل د عنوانِ آبه باله شُد.

۸ چُون اونا خدایون نو ره انتخاب کد،

اوخته جنگ د درگه ها رسید.

د مینکل چل هزار نفر د اسرائیل،

حتی یگ سپر و نیزه ام پیدا نمُشد.

۹ دل مه د سرکرده های اسرائیل مایل آسته،

د کسای که از مینکل قوم داوطلبانه حاضر شُد.

خداوند ره حمد-و- ثنا بگید.

۱۰ آی شمو کسای که د الاغای سفید سوار آستید

و د بله پالون های قیمتی میشنید

و آی کسای که راهگذر آستید، توجّه کنید؛

۱۱ آواز سرودخانا ره د نزدیک نُور ها بشنوید،

اونا د اونجی کارای عادلانه خداوند ره بیان مونه،

کارای عادِلانِه مَرَدایِ جنگی ازو ره دَ اِسرائیل.

اونه، قَوْمِ خُداوند دَ درگه های شار تاه شُد.

^{۱۲} بیدار شو، بیدار شو، آی دِبوره!

بیدار شو، بیدار شو و سرودِ بخان!

باله شو آی باراق، آی باچه اَبینوعَم!

اسیرایِ خورِه دَ اسیری بُبر!

^{۱۳} اونه، باقی مَنده های بَنیِ اِسرائیل دَ پیشِ کتّه کلونا اَمَد؛

قَوْمِ خُداوند قد مَرَدایِ دلیر-و- جنگی دَ پیشِ ازمه اَمَد.

^{۱۴} از اِفرایم کسایِ اَمَد که جای بُود-و- باشِ ازوا عمالیق بُود؛

اونا دَ پُشتِ تُو بُود، آی بِنیامین، قد قومایِ تُو؛

از ماخیر سرکرده ها تاه شُدِه اَمَد

و از زَبولون کسایِ که تَباقِ قومَنده ره دَ دِستِ خُو دَشت.

^{۱۵} رهبرایِ یساکار قد دِبوره بُود

و مَرَدایِ یساکار قد باراق؛

اونا از پُشتِ ازو دَ دَرّه هُجوم بُرد.

دَ مینکلِ دِسته های رُوبین

غَدْرِ اِخْتِلافِ نَظَرِ وِجُودِ دَشت.

۱۶ چرا دَ مینکلِ قوتونا شِشته؟

آیا بَلَدِه ازی که اِشپلاقِ چوپونای گَلِه ها ره بَشَنوی؟

اَرِی، دَ مینکلِ دِسته های رُوبین

غَدْرِ اِخْتِلافِ نَظَرِ وِجُودِ دَشت.

۱۷ جِلعادِ دَ اُو طرفِ دریای اُردُن باقی مَند؛

و دان، چرا دَ پیشِ کِشتی ها ماطل کد؟

اَشیر از بَغلِ دریا شور نَخورد

و دَ ساحلِ های خُو باقی مَند.

۱۸ زَبُولون قومی بُود که پَروای جان خُو ره نَکد؛

و نَفتالی ام دَ بِلندی های مَیدانِ جنگِ اُمُو رَقم کد.

۱۹ پادشایو اَمده جنگ کد؛

پادشایونِ کِنعان

دَ تَعنک دَ پیشِ آوهای مِگیدو جنگ کد؛

اونا هیچ وُلجِه نُقره نَگِرفت.

۲۰ از آسمو ستاره ها جنگ کد،

اونا از جای های خُو قد سِیسِرا جنگ کد.

۲۱ دریای قِیشون اونا ره گِرفته بُرد،

اُمُو دریای قدیمی، دریای قِیشون.

ای جان مه، دَ قُوت پیش بورو!

۲۲ اوخته سُم اَسپ ها زمی ره دَ کُفتو شد

اَرِی، چارپورته، چارپورته اَسپای قوی ازو.

۲۳ مالیکه خُداوند مُوگیه: 'میروز ره نالت کُنید

و باشنده های شی ره سخت نالت کُنید،

چراکه اونا بلده کومکِ قومِ خُداوند نمد،

بلده کومکِ قومِ خُداوند دَ خِلافِ زورآورا.

۲۴ یاعیل خاتونِ حابرِ قینی برکت یافته ترینِ خاتونو بشه،

برکت یافته ترینِ خاتونوی که دَ خیمه زندگی مونه.

۲۵ سِیسِرا آو طلب کد و او دز شی شیر دد؛

أُو شِيرِ قِيمَاق- تُو رِه دَ جَامِ شَاهَانِه دَ پِيشِ اَزُو بُرِد.

۲۶ أُو دِسْتِ خُو رِه دَ مِيخِ خِيمِه دِرَازِ كَد

و دِسْتِ رَاسْتِ خُو رِه دَ چَكُشِ كَارِگَر

و قَدِ چَكُشِ دَ سِرِ سِيسِرَا زَدِه سِرِ شِي رِه خُمُوچِ كَد؛

أُو چَوُقُوِي اَزُو رِه شِكَافِ كَدِه دَ زَمِي دُوخْت.

۲۷ سِيسِرَا دَ پِيشِ پَايَايِ شِي تَاو-و-پِيچِ خُورِد،

أُو اُفْتَدِ و دِرَازِ مَنَد.

أُو دَ پِيشِ پَايَايِ شِي تَاو-و-پِيچِ خُورِدِه اُفْتَدِ؛

دَ جَايِي كِه اُو تَاو-و-پِيچِ خُورِد، دَ اُمُوچِي مُرْدِه اُفْتَدِ.

۲۸ اَبِه سِيسِرَا اَزِ كَلِكِينِ تُوخِ كَد،

أُو اَزِ پُشْتِ چَوَكَاتِ كَلِكِينِ چِيغِ زَدِه كُفْت:

‘چِرَا گَاډِي شِي دَ اَمَدُو اِيَقَسِ دِيرِ مُونِه؟

چِرَا اَرَابِه هَايِ گَاډِي شِي بَنَدِ مُومَنِه؟

۲۹ خَاَتُونُوِي دَانَا و دِرَبَارِي جَوَابِ اَزُو رِه كُفْت،

لِيكِنِ اُو خُودِ شِي دَ جَوَابِ خُو مُوَكُفْت:

۳۰ 'اونا حتماً وُلجه ره جم مونه و منه خو تقسیم موكنه.

بلده هر مرد یگ دختر یا دو دختر میرسه؛

و بلده سیرا وُلجه رخت های رنگارنگ،

رخت های رنگارنگ گلدوزی شده؛

و از وُلجه ها دو رخت گلدوزی شده رنگارنگ بلده گردون ازمه.

۳۱ امی رقم ای خداوند، یگ دشمنای تو نابود شنه!

لیکن دوستدارای تو رقم آفتو آلی بشه

که قد قدرت خو بر موشه.

و سرزمین ازوا مدت چل سال آرام بود.

جدعون

۶ بنی اسرائیل چیزای ره که د نظر خداوند بد بود انجام دد. پس خداوند اونا ره بلده هفت سال د دست میدانیا تسلیم کد. ۲ دست میدانیا د بله بنی اسرائیل زور بود؛ و بخاطر میدانیا بنی اسرائیل د غار های کوه ها و د سوف ها و قلعه ها بلده خو جای تاشه شدو جور کد. ۳ هر وختی که بنی اسرائیل زمین خو ره کشت موكد، میدانیا، عمالیقیا و مردمای شرق د خلاف ازوا میمد. ۴ اونا د خلاف ازوا خیمه میزد و حاصلات زمی ره تا غزه از بین موبرد و د اسرائیل خوراکه، گوسپو، گاو و الاغ باقی نمی ایشت، ۵ چون اونا قد چارپایای خو میمد و خیمه های خو ره ام قد خو میورد و رقم ملخ کلو بود. اونا و

اُشْتَرَايَ اَزْوَا كِه بِي حِسَاب بُود دَ سِرْزَمِينِ اِسْرَائِيلِ دَاخِلِ مُوشِدُ تَا اُو رِه خَرَابِ كَنه.
۶ وَخْتِيكِه بَنِي اِسْرَائِيلِ دَ وَسِيْلِه مِدْيَانِيَا عَدْرِ خَار-و- ذَلِيلِ شُد، اُوْنَا دَ پِيشِ خُدَاوَنْدِ نَالِه-
و- فَرِيَادِ كَد.

۷ وَخْتِي بَنِي اِسْرَائِيلِ اَز دِسْتِ مِدْيَانِيَا دَ پِيشِ خُدَاوَنْدِ نَالِه- و- فَرِيَادِ كَد، ۸ خُدَاوَنْدِ بَلْدِه بَنِي
اِسْرَائِيلِ يَغِ نَبِي رَيْيِ كَد و اُو دَزْوَا كُفْت: ”خُدَاوَنْد، خُدَايِ اِسْرَائِيلِ اَيْنِي رَقْمِ مُوْگِيَه، ’مَا
شُمُو رِه اَز مِصْرِ بُرُو اُورْدُم و اَز سِرْزَمِينِي كِه غُلَامِ بُودِيْدِ بُرُ كُدْم. ۹ مَا شُمُو رِه اَز دِسْتِ
مِصْرِيَا و اَز دِسْتِ پَغِ كَسَايِ كِه دَ بَلِه شُمُو ظَلْمِ مُوكَد، خَلَاصِ كُدْم؛ اَرِي، كَسَايِ رِه
كِه دَ بَلِه شُمُو ظَلْمِ مُوكَد اَز پِيشِ رُويِ شُمُو هِي كَدِه، سِرْزَمِينِ اَزْوَا رِه دَزِ شُمُو دَدْم. ۱۰ و
دَزِ شُمُو كُفْتُم كِه، ”مَا خُدَاوَنْد، خُدَايِ شُمُو اَسْتُم؛ اَز خُدَايُونِ اَمُورِيَا كِه دَ سِرْزَمِينِ اَزْوَا
زِنْدَگِيِ مُونِيْد، تَرَسِ نَخُورِيْد،“ لِيكِنِ شُمُو اَز اِيْدِ مِه نَشُدِيْد.“

۱۱ اُوخْتِه يَغِ مَلَايِكِه خُدَاوَنْدِ اَمْدِه دَ تِي دِرِخْتِ بَلُوطِ كِه دَ عُفْرِه بُود و دَ يُوآشِ اَبِيْعَزْرِي
تَعْلُقِ دَشْتِ شِشْتِ، دَ نَزْدِيكِ اَمْرُو جَايِ كِه جَدْعُونِ بَاچِه يُوآشِ كَنْدُم رِه دَ مَنِه چَرخُشْتِ
اَنْگُورِ مُوكُفْتِ تَا اُو رِه اَز مِدْيَانِيَا تَاشِه كَنه. ۱۲ اُوخْتِه مَلَايِكِه خُدَاوَنْدِ دَزُو ظَاهَرِ شُد و دَزُو
كُفْت: ”اَيِ مَرْدِ زُورْتُو- و- دَلِيْر، خُدَاوَنْدِ قَدِ اَز تُو يَه.“ ۱۳ جَدْعُونِ دَزُو كُفْت: ”اُو بَادَارِ مِه،
اِگِه خُدَاوَنْدِ قَدِ اَز مُو اَسْتِه، پَسِ چِرَا پَغِ اَمْرِيِ چِيْزَا دَ بَلِه اَز مُو اَمْدِه؟ كُجَا اَسْتِه پَغِ
كَارَايِ عَجِيْبِ اَزُو كِه بَابِه كَلُونَايِ مُو دَزِ مُو نَقْلِ كَدِه كُفْت، ’اَيَا خُدَاوَنْدِ مُو رِه اَز مِصْرِ
بُرُو نُورْد؟‘ لِيكِنِ اَلِي خُدَاوَنْدِ مُو رِه اِيْلِه كَدِه و دَ دِسْتِ مِدْيَانِيَا تَسْلِيْمِ كَدِه.“

۱۴ اُوخْتِه خُدَاوَنْدِ رُويِ خُو رِه سُونِ اَزُو كَدِه كُفْت: ”بُورُو، قَدِ اَمْرِيِ قُوْتِ خُو اِسْرَائِيلِ رِه
اَز دِسْتِ مِدْيَانِيَا نِجَاتِ بَدِي. اَيْنِه، مَا تُو رِه بَلْدِه اَمْرِيِ كَارِ رَيْيِ مُونْم.“ ۱۵ جَدْعُونِ دَ جَوَابِ
شِي كُفْت: ”يَا مُوَلَا، مَا چِطُورِ مِيْتَنُمِ اِسْرَائِيلِ رِه نِجَاتِ بَدِيْم؟ اَوْلَادِ بَابِه مِه دَ مِيْنَكَلِ طَايْفِه
مَنْسِيِ ضَعِيْفْتَرِيْنِ اَسْتِه و مَا اَمِ دَ خَانَوَارِ اَتِه خُو رِيْزِهْتَرِيْنِ اَسْتُم.“ ۱۶ خُدَاوَنْدِ دَزِ شِي
كُفْت: ”مَا قَدِ تُو اَسْتُم و تُو مِدْيَانِيَا رِه شِكْسْتِ مِيْدِيِ مِثْلِ كِه يَغِ نَفْرِ رِه شِكْسْتِ بَدِي.“

۱۷ اوخته جدعون دَز شی گُفت: ”اگه نظرِ لُطف تُو دَ بِلِه مه اَسته، دَز مه یگ علامتِ نِشو بدی تا معلومِ شُنه که تُو اَستی که قد ازمه توره مُوگی. ۱۸ و خاهشِ مُونم که ازینجی نَروی تا وختیکه پیشِ تُو بییم و هدیه خُو ره اُورده دَ حُضُورِ تُو تقدیمِ کُنم.“ خُداوند گُفت: ”ما میشینم تا که تُو پس بیی.“

۱۹ اوخته جدعون رفته یگ بَزغله ره پُخته کد و از یگ ایفه آردِ نَرم نان های فطیرِ جور کد؛ اُو گوشت ره دَ یگ سَبَد ایشْت و شوروای گوشت ره دَ یگ کاسه شیو کد و اونا ره دَ تَی دِرختِ بَلُوط دَز شی اُورده دَ پیشِ ازو ایشْت. ۲۰ و ملایکه خُدا دَزو گُفت: ”گوشت و نان های فطیر ره گِرِفته دَ بِلِه امزی قاده بیل و شوره ره دَ بِلِه شی شیو کُو.“ پس اُو امو رقم کد. ۲۱ اوخته ملایکه خُداوند تِیاقی ره که دَ دِستِ شی بُود، دِراز کد و قد نوکِ شی دَ گوشت و نان های فطیرِ دُکه دَد؛ و از قاده یگ آتِش بُر شُدِه گوشت و نان های فطیر ره قُورت کد. دَ امزو غَیتِ ملایکه خُداوند از نظرِ ازو غَیب شُد. ۲۲ اوخته جدعون پَی بُرد که اُو ملایکه خُداوند بُود و گُفت: ”آه خُداوند-خُدا! ما ملایکه خُداوند ره رُوی دَ رُوی دیدم!“ ۲۳ خُداوند دَزو گُفت: ”سلامتی نصیبِ تُو شُنه! ترسِ نَخور، نَمومری.“ ۲۴ اوخته جدعون دَ اُونجی بَلدِه خُداوند یگ قُربانگاهِ آباد کد و اُو ره «خُداوند سرچشمه سلامتی یه» نام کد که تا اِمروز دَ عُفره اَبِیعزریا باقی اَسته.

۲۵ دَ شاو خُداوند دَزو گُفت: ”نَرگاوِ آته خُو، یعنی نَرگاوِ دوُمی ره که هفت ساله اَسته بَگیر و قُربانگاهِ بَعل ره که دَ آته تُو تَعلقِ دَره بیرو کُو و بُتِ اَشیره ره که دَ پالوی شی اَسته، میده کُو؛ ۲۶ بعد ازو بَلدِه خُداوند، خُدا ی خُو دَ بِلِه امزی قاده یگ قُربانگاه دَ مُطابِقِ مُقَرراتِ آباد کُو و گاوِ دوُمی ره گِرِفته دَ بِلِه آتِشِ چِیو بُتِ اَشیره که میده کَدے، دَ عِنوانِ قُربانی سوختنی تقدیمِ کُو.“ ۲۷ پس جدعون دَه نفر از خِدمتگَرایِ خُو ره گِرِفت و چِیزی ره که خُداوند دَز شی گُفتد دَ جای اُورد؛ لیکن ازی که از خانوارِ آته خُو و مردُمِ شارِ میترسید، اِی کار ره دَ روز نَکد بَلکه دَ غَیتِ شاو انجام دَد.

۲۸ وختی مردُم شار صَباح‌گاه از خاو باله شُد، دید که قُربانگاهِ بَعْل بیرو شُدِه و بُتِ اَشیره که د پالوی شی بُود، میده شُدِه و گاوِ دوُمی د بِلِه قُربانگاهی که آباد شُدُد، تقدیم شُدِه. ۲۹ اوخته اونا قد یگدیگه خو گُفت: ”کی ای کار ره کده؟“ وختی اونا پُرس-و-پال و تحقیق کد، دَزوا گُفته شُد که، ”جدعون باچه یوآش ای کار ره کده.“ ۳۰ پس مردُم شار د یوآش گُفت: ”باچه خو ره بُرو بیر تا کُشته شُنه، چراکه قُربانگاهِ بَعْل ره بیرو کده و بُتِ اَشیره ره که د پالوی شی بُود، میده کده.“ ۳۱ لیکن یوآش د تمام کسای که د خِلافِ اَزو جَم شُدُد، گُفت: ”آیا شُمو بخاطرِ بَعْل دعوا مونیِد؟ آیا شُمو اَزو دِفَاع مونیِد؟ هر کسی که بخاطرِ اَزو دعوا کُنه تا صَباح صُبَح کُشته مُوشه! اگه بَعْل خُدا اَسْتِه، بیلید که او بِلده خو دعوا کُنه، چراکه قُربانگاهِ اَزو بیرو شُدِه.“ ۳۲ پس دَمزُو روز اونا جدعون ره یروِب-بَعْل نام کد و گُفت: ”بیلید که بَعْل قد اَزو دعوا کُنه، چراکه او قُربانگاهِ اَزو ره بیرو کده.“

۳۳ اوخته پگِ مِدیانیا، عمالِیقیا و مردُم شَرَق یگجای شُد و از دریای اُردن تیر شُدِه د دَرِه یزْرِعیل خیمه زد. ۳۴ د امزُو غیت رُوح خُداوند د بِلِه جدعون قرار گِرِفت و او شیپور ره د صَدا اُورده مردُم اَبِیعَزِر ره کوی کد تا د پُشتِ اَزو ایسته شُنه. ۳۵ او قاصِدا ره د تمام سرزمینِ مَنَسّی ری کده اونا ره ام کوی کد تا د پُشتِ اَزو ایسته شُنه. او امچنان قاصِدا ره د پیشِ طایفه های اَشیر، زَبولون و نَفتالی ری کد و اونا ام د دَم راهِ شی اَمَد.

۳۶ اوخته جدعون د خُدا گُفت: ”اگه اِسرائیل ره د وسیله دِسْتِ اَزمه نجات میدی، امو رقم که گُفته، امی خاهش مَره قبول کُو؛ ۳۷ اینه، ما پوستِ پَشْمی ره د خرموجوی میلم، اگه شبنم تنها د بِلِه پوست بُود و زمی پگ شی خُشک بُود، اوخته ما میدنم که اِسرائیل ره د وسیله دِسْتِ اَزمه نجات میدی، امو رقم که گُفته.“ ۳۸ و امو رقم شُد. وختی جدعون صَباح‌گاه باله شُد و پوست ره خُشپه کد، از خُشپه کده پوست یگ کاسه پُر از او شبنم شُد. ۳۹ اوخته جدعون بسم د خُدا گُفت: ”قار تُو د بِلِه مه باله نیه، بیل که یگ دفعه دیگه ام توره بُگیم. لُطفاً دَز مه اِجازه بدی که یگ دفعه دیگه ام قد پوستِ پَشْمی آزمایش کنم. اِیمدفعه بیل که تنها پوست خُشک بَشه و د تمام زمی شبنم بِشینه.“ ۴۰ خُدا

دَ امزُو شاو امُو رقم کد: تنها پوستِ پشمی خشک بود و دَ تمام زمی شبنم شِشتند.

جدعون مدیانیا ره شکست میدیه

۷ پس یروب-بعل یعنی جدعون قد تمام لشکری که قد شی بود صَباح گاه باله شد و حرکت کده دَ نزدیک چشمه حَرود خیمه زد؛ و خیمه گاهِ مدیانیا دَ شمالِ ازوا دَ نزدیک کوه مورح دَ درّه بود. ۲ خُداوند دَ جدعون گفت: ”مردای که قد تو آسته، از حد کلو یه، ما مدیانیا ره دَ دستِ ازوا تسلیم نمونم؛ نشنه که بنی اسرائیل خود ره دَ بله مه کته کده بگیه که زورِ خودون مو، مو ره نجات دد. ۳ پس آلی ای ره اعلان کو و دَ گوشِ قوم رسنده بگی: ’هر کسی که ترس خورده و وحشت کده، میتنه از کوه جلعاد پس بوره.‘“ اوخته بیست و دو هزار نفرِ قوم پس رفت و ده هزار نفر باقی مند.

۴ و خُداوند بسم دَ جدعون گفت: ”مردای قوم هنوز ام کلو یه؛ اونا ره دَ لبِ آو بیر و ما اونا ره دَ اونی بلده تو آزمایش مونم. هر کسی ره که گفتم اینمی قد تو بوره، او باید قد تو بوره و هر کسی ره که گفتم اینمی قد تو نروه، او باید قد تو نروه.“ ۵ پس جدعون مردای قوم ره دَ لبِ آو آورد و خُداوند دَزُو گفت: ”کسای که آو ره قد زبون خُو وچی مونه، رقمی که سگ چل میزنه، اونا ره یگ طرف جدا کو، و کسای که دَ بله زانوی خُو شِشته قد قفِ اَلِغِه خُو آو وچی مونه، اونا ره یگ طرف.“ ۶ اوخته تعدادِ کسای که دستِ خُو ره دَ دان خُو برده آو وچی کد سه صد نفر بود؛ لیکن باقی مردای قوم پگ شی قد زانوی خُو خَم شده آو وچی کد. ۷ اوخته خُداوند دَ جدعون گفت: ”ما قد امزی سه صد نفر که قد قفِ اَلِغِه خُو آو وچی کد، شمو ره نجات میدیم و مدیانیا ره دَ دستِ تو تسلیم مونم. مردای دیگه ره بیل که پس دَ ملک-و-جای خُو بوره.“ ۸ پس امُو سه صد نفر خوراکه و شیپورا ره از دستِ ازوا گرفت. اوخته جدعون باقی اسرائیلیا ره هر کدم ازوا ره پس دَ خیمه شی ربی کد، لیکن امُو سه صد نفر ره نگاه کد. خیمه گاهِ مدیانیا تیلون

ازوا د مَنه دَره بود.

^۹ دَمَزُو شَاو خُداوند د جدعون كُفت: ”باله شُو و د بَلِه خِيْمه گاهِ مِديانِيا حَمَله كُو، چُون ما اونا ره د دِسْت از تو تسليم كديم.“^{۱۰} ليكن اگه از حَمَله كدو ترس مُوخوري، قد خِدْمَتگار خُو فُوره د خِيْمه گاهِ ازوا بورُو^{۱۱} و گوش بگير كه اونا چيزخيل مُوگه. اوخته دِسْت تُو قَوِي موشه و د بَلِه خِيْمه گاهِ ازوا حَمَله مُونِي.“ پس او و خِدْمَتگار شي فُوره د نَزديك مَرْداي مَسْلَح كه د خِيْمه گاهِ مِديانِيا بود تاه شد.^{۱۲} مِديانِيا، عماليقيا و پگ مَرْدُم شَرَق رَقْم مَلَخ وري غَدْر كَلو د دَره جَم شُدَد و اُسْتُرَاي ازوا رَقْم رِيگ دريا اَلِي بِي حِسَاب و كَلو بود.^{۱۳} وختي جدعون د اُونجِي رَسِيد، آوازِ يگ نفر ره شَنِيد كه خاو خُورِه د رَفِيق خُو نَقْل كده مُو كُفت: ”اينه، ما يگ خاو دِيدِم، ما دِيدِم كه يگ نانِ تِكِي جَوِي د مِينَكَلِ خِيْمه گاهِ مِديانِيا لول خورده تا اَمَد و د يگ خِيْمه خورد و خِيْمه ره اُو طور زَد كه اُفَتَد؛ و خِيْمه سَرِنِگون شُدِه چِپِه شُد.“^{۱۴} رَفِيق شي د جَوَابِ ازو كُفت: ”اِي دِيگه چيز نَبِييه بَغِير از شَمشِيرِ جدعون باچِه يوآش قومندانِ اِسْرَائِيلِيا، چُون خُدا مِديانِيا و پگ خِيْمه گاهِ ره د دِسْتِ ازو تسليم كده.“

^{۱۵} وختي كه جدعون نَقْلِ خاو و تَعْبِيرِ شي ره شَنِيد، اُو خُدا ره سَجَدِه كد و پس د خِيْمه گاهِ اِسْرَائِيلِ اَمَدِه كُفت: ”باله شَنِيد، چُون خُداوند خِيْمه گاهِ مِديانِيا ره د دِسْتِ از شُمُو تسليم كده.“^{۱۶} اوخته سه صد نفر ره د سه دِسْتِه تَقْسِيمِ كد و د دِسْتِ هَر كُدَمِ ازوا شِيپُورا و كُوزِه هاي خالي ره دَد و مَشْعَلِ ها ره د كُوزِه ها اِيشْت^{۱۷} و دَزوا كُفت: ”وختي كه ما د نَزديكِ خِيْمه گاهِ دُشْمُو رَسِيدِم، سُونِ اَزْمِه تُوخ كده رَقْمِ اَزْمِه رِفْتار كَنِيد، يعني هَر كار كه ما كُدَم، شُمُو ام اَمُو كار ره كَنِيد.“^{۱۸} غَيْتِيكه ما و پگ كَساي كه قد مه اَسْتِه، شِيپُورا ره د صَدَا اُورْدِي، اوخته شُمُو ام از هَر طَرَفِ خِيْمه گاهِ شِيپُورا ره د صَدَا بَيْرِيد و چِيغِ زَدِه بَغِيد: ”بَلَدِه خُداوند و بَلَدِه جدعون!“

^{۱۹} پس جدعون و صد نفری كه قد شي بود د شُرُوعِ پَيْرِه نِيمِ شَاو د بَغْلِ خِيْمه گاهِ رَسِيد، د

غیتیکه پیره‌دارای نو آمد؛ اوخته اونا شیپورا ره د صدا اورد و کوزه های ره که د دستای ازوا بود، میده کد. ^{۲۰} پس هر سه دسته شیپورا ره د صدا اورد و کوزه ها ره میده کد؛ اونا مشعل ها ره د دستای چپ خو گرفتند و شیپورا ره د دستای راست خو تا د صدا بیره و چیغ زده موگفت: ”شمشیر بزید بلده خداوند و بلده جدعون!“ ^{۲۱} اونا هر کدم شی د جای خو د چارطرف خیمه‌گاه ایسته شد و تمام لشکر مدیانیا هر سو مودوید و چیغ زده دوتا موکد.

^{۲۲} وختیکه امو سه صد نفر شیپورا ره د صدا اورد، خداوند شمشیر هر نفر دشمو ره د ضد همدست شی د کار برد و د ضد تمام لشکر. لشکر ازوا تا بیت-شیطه سون صیریره و تا سرحد ایل-محوه که د نزدیک طبات آسته، دوتا کد. ^{۲۳} اوخته مردای اسرائیل از نفتالی، اشیر و پگ منسی کوی شد و اونا مدیانیا ره د مبال کد. ^{۲۴} دمزو غیت جدعون قاصدا ره د پگ کوهستون افرایم ری کد و گفت: ”بلده جنگ قد مدیانیا تاه بیید و راه ره د آوهای دریای اردن تا بیت-باره بگیرید.“ پس تمام مردای افرایم جم شده راه ازوا ره د آوهای دریای اردن تا بیت-باره گرفت. ^{۲۵} و اونا مدیانیا ره د مبال کده دو سرکرده های مدیانیا ره که عرب و زئب نام دشت، دستگیر کد؛ اوخته اونا عرب ره د قاده عرب و زئب ره د چرخشت انگور زئب کشت و سر عرب و سر زئب ره از او طرف دریای اردن د پیش جدعون اورد.

کُشتون زیح و صامونع

^۱ اوخته مردای افرایم د جدعون گفت: ”ای چی کار بود که تو قد ازمو کدی؟ چرا د غیت که د جنگ مدیانیا رفتی مو ره کوی نکدی؟“ اونا قد ازو سخت جنجال کد. ^۲ لیکن او دزوا گفت: ”الی ما چی کار کدیم که قد کار از شمو برابر بشه؟ آیا خوشه های باقی منده انگور ره که طایفه افرایم چینده از تمام حاصل انگور خانوار ابیعزر کده کلوتر

نِیَسْتَه؟^۳ خُدا دُو سرکرده مِدیانیا، یعنی عَرَب و زَبْ رِه دَ دِستِ اَزْشُمُو تَسْلِیم کد. ما چیز کار تَنسِتِیم که قد کارِ اَزْشُمُو برابر بَشَه؟“ وختیکه جدعون امی توره ره گُفت، قارِ ازوا تاه شِشت.

^۴ اوخته جدعون دَ پِیشِ درِیای اُردُن اَمَد و از دریا تیر شُد، اُو و سِه صد نفری که قد شی قتی بُود. اونا باوجودِ که مَنده بُود، هنوز ام دُشمو ره دُمبال مُوکد. ^۵ پس اُو دَ مردُم سُکوت گُفت: “از خیر خُو چند دانه نان بلده نفرای مه بیدید، چُون اونا غدر مَنده یه و ما از دُمبالِ زَبِح و صلَمونَع، پادشایونِ مِدیان مورُم.” ^۶ لیکن کتّه کلونای سُکوت گُفت: “آیا دِستای زَبِح و صلَمونَع بسته شُدِه و اونا دَ دِستِ اَزْتو یه که مو دَ لشکر تُو نان بدی؟“ ^۷ جدعون گُفت: “خیر بَشَه، وختیکه خُداوند زَبِح و صلَمونَع ره دَ دِست مه تَسْلِیم کد، اوخته ما گوشت شُمُو ره قد خارِ بیابو و تالِ خاردار پاره مونُم.” ^۸ اَزْونجی اُو دَ فِنوئیل بُر شُد و ازوا ام عینِ خاهش ره کد، لیکن مردُم فِنوئیل ام رقمِ مردُم سُکوت اُو ره جواب دَد. ^۹ اوخته اُو دَ مردُم فِنوئیل گُفت: “وختیکه ما صَحیح-و-سَلامت پس بییم، امی بُرج ره بیرو مونُم.”

^{۱۰} دَ امزی غیت زَبِح و صلَمونَع قد لشکر خُو که تقریباً پوزده هزار نفر موشد دَ قَرقرور بُود؛ اینمیا تمامِ کسای بُود که از لشکرِ مردُم شَرَق باقی مَندد، چُون یگ صد و بیست هزار مردِ جنگی ازوا کُشته شُد. ^{۱۱} پس جدعون از راه کوچی ها طرفِ نوبِح و یُگبَهاه باله رفت و لشکرِ ازوا ره شکست دَد، چُون لشکرِ ازوا بے خبر بُود. ^{۱۲} زَبِح و صلَمونَع دُوتا کد، لیکن اُو اونا ره دُمبال کده اُمُو دُو پادشاهِ مِدیان یعنی زَبِح و صلَمونَع ره دِستگیر کد و تمامِ لشکرِ ازوا وَحْشَت زَدِه شُد.

^{۱۳} وختی جدعون باچه یوآش از راه کوتلِ حارس از جنگ پس اَمَد، ^{۱۴} اُو یگ جوان ره که از مردُم سُکوت بُود گِرِفْتِه از شی تحقیق کد و اُو نام های کتّه کلونا و ریش سفیدای سُکوت ره که هفتاد و هفت نفر بُود، بلده شی نِوِشته کد. ^{۱۵} اوخته اُو پِیشِ مردُم سُکوت

آمده گفت: ”اینه، زَبِح و صلَمونَع که شَمُو دَ بارِه ازیَا مَرِه طعنه دَدِه کُفتید، ’آیا دِستای زَبِح و صلَمونَع بسته شُدِه و اُونَا دَ دِستِ ازتُو یِه که مو دَ لَشکرِ مَنده-و-زِلّه تُو نانِ بَدی؟“^{۱۶} پس اُو ریش سفیدای شار ره گِرِفَتار کد و تالِ خاردار و خارِ بیابو ره گِرِفَتِه مَرْدُم سُکوت ره اَدَب دَد. ^{۱۷} اُو امچنان بُرجِ فِنوئیل ره بیرو کد و مَرْدای شار ره کُشت.

^{۱۸} اوخته دَ زَبِح و صلَمونَع کُفت: ”مَرْدمای ره که دَ تابور کُشتید، چی رقم بود؟“ اُونَا دَ جواب شی کُفت: ”اُونَا رقمِ ازتُو اَلی بُوَد، هر کُدمِ ازوا رقمِ شاهزاده ها معلوم موشد.“
^{۱۹} جدعون کُفت: ”اُونَا برارون مه و باچه گونِ آبه مه بُوَد؛ دَ خُدای زنده قَسَم اگِه اُونَا ره زنده نگاه موكدید، شَمُو ره نَموکُشتم.“^{۲۰} و دَ یتر باچه اولباری خُو کُفت: ”باله شو و اُونَا ره بُکُش.“ لیکن اَمُو باچه ازی که ترس خوردد شمشیر خُو ره نکشید، چُون اُو هنوز ریزه بُوَد. ^{۲۱} پس زَبِح و صلَمونَع کُفت: ”خود تُو باله شو و مو ره بُکُش، چُون قُدرتِ مَرْد، دَ مَرْدانگی شی آسته.“ پس جدعون باله شُدِه زَبِح و صلَمونَع ره کُشت و گردوبندای ره که دَ گردونِ اُشترای ازوا بُوَد گِرِفَت.

ایفودِ جدعون

^{۲۲} اوخته مَرْدُمِ اِسرائیل دَ جدعون کُفت: ”تُو دَ بِلِه مو حُکمرانی کُو، و بعد از تُو باچه تُو و نوسه تُو ام حُکمرانی کنه، چراکه تُو مو ره از دِستِ مِدیانیا نجات ددی.“^{۲۳} لیکن جدعون دَزوا کُفت: ”ما دَ بِلِه شَمُو حُکمرانی نَمونم و باچه مه ام دَ بِلِه شَمُو حُکمرانی نَمونه؛ خُداوند دَ بِلِه شَمُو حُکمرانی مونه.“^{۲۴} و جدعون اِدامه دَدِه دَزوا کُفت: ”ما یگِ خاهش از شَمُو دَرُم، هر کُدمِ شَمُو گوشواره های وُلجه گِرِفَتِه خُو ره دَزمه بدید.“ چُون دُشمنای ازوا اِسماعیلیا بُوَد و یگِ شی گوشواره های طِلائی دشت.

^{۲۵} اُونَا دَ جواب شی کُفت: ”مو خوش-خوشو میدی.“ پس اُونَا یگِ چَپن ره اوار کد و هر کُدمِ ازوا گوشواره های وُلجه گِرِفَتِه خُو ره دَ بِلِه ازو اندخت.^{۲۶} و زَنِ گوشواره های

طَلَّایِ که جدعون ازوا طلب کُدد، یگ هزار و هفت صد مِثقالِ طَلَّا بُود، بَغیر از گردویندا، طوق ها و کالاهای اَرغوانی که پادشایو مُپوشید و بَغیر از گردویندای که دَ گردونِ اُشترای ازوا بُود. ^{۲۷} جدعون اُمُو طَلَّا ره یگ ایفود جور کد و اُو ره دَ شار خُو عُفره ایشت؛ و تمامِ بَنیِ اِسرائیل اُو ره پَرستش کده قد ازو خود ره فاحِشه جور کد و اُو بَلده جدعون و خانوار شی یگ دام جور شد.

فَوْتِ جَدَعُونَ

^{۲۸} پس مِدیانیا تابعِ بَنیِ اِسرائیل شد و دیگه سر خُو ره باله نکد؛ و سرزمینِ ازوا دَ روزای زندگی جدعون بَلده چل سال آرام بُود. ^{۲۹} اوخته یروُب-بَعْل باچه یوآش پس رفت و دَ خانه خُو زندگی کد. ^{۳۰} جدعون هفتاد باچه دَشت که از پُشتِ خود شی بُود، چُون اُو خاتونوی غدر دَشت. ^{۳۱} کَنیزِ ازو که دَ شِکیم بُود ام بَلده شی یگ باچه زبید و اُو ره اَبیمَلک نام کد. ^{۳۲} جدعون باچه یوآش پیر و سالخورده شد که فَوْتِ کد و دَ قَبْرِ آتِه خُو یوآش دَ عُفره اَبیعزریا دَفن شد.

^{۳۳} امی که جدعون فَوْتِ کد، بَنیِ اِسرائیل بسمِ گشت و خودون ره قد پَرستشِ بَعْلِ فاحِشه جور کد و بَعْل-بَریت ره خُدایِ خُو جور کد. ^{۳۴} بَنیِ اِسرائیل خُداوند، خُدایِ خُو ره که اونا ره از دِستِ پگِ دُشمنایِ ازوا از هر طرفِ نجات دده بُود، از یادِ خُو بُرد؛ ^{۳۵} و دَ حقِ خانوارِ یروُب-بَعْل یعنی جدعون دَ عَوْضِ تمامِ نیکی که دَ حقِ بَنیِ اِسرائیل کُدد، هیچ خُوبی نکد.

اَبیمَلک

^۹ اَبیمَلک باچه یروُب-بَعْل دَ شِکیم پیشِ ماماگون خُو رفت و دَزوا و پگِ خانوارایِ اُولادِ بابِه اَبِه خُو گُفت: ^۲ ”دَ گوشِ تمامِ مردُمِ شِکیم رَسنده بَگید، کُدم شی بَلده شُمُو

خوبتر آسته: ای که هفتاد نفر یعنی پگِ باچه‌گونِ یروب- بعل د بِلِه شمو حکمرانی کنه یا که فقط یگ نفر حاکم شمو بَشه؟؛ و د یاد شمو بَشه که ما استغو و گوشت شمو آستُم.“

^۲ پس ماماگون شی پگِ امزی تورا ره از طرفِ ازو د گوشِ تمامِ مردُمِ شِکیمِ رَسند؛ و دِلِ ازوا شد که از اَبیمَلِکِ پیروی کنه، چُون اونا گُفت: ”اُو پَرار مو آسته.“ ^۴ اونا هفتاد مِثقالِ نُقره از بُتخانه بعل- بریتِ بَلدِه ازو دد و اَبیمَلِکِ قد امزو نُقره مردای ایله‌گشت و بے‌بندوبار ره کِرا کد و اونا قد ازو یگجای شد. ^۵ بعد ازو د خانه آته خو د عُفره رفت و برارون خو، یعنی باچه‌گونِ یروب- بعل ره که هفتاد نفر بود د بِلِه یگ سنگ کُشت؛ لیکن یوتام باچه ریزه یروب- بعل زنده مند، چُون اُو خود ره تاشه کدد. ^۶ اوخته پگِ مردُمِ شِکیم و بیت- مَلو جم شده رفت و اَبیمَلِکِ ره د پالویِ دِرختِ بِلوطی که رقمِ سَتون د شِکیم بود، پادشاه جور کد.

^۷ وختیکه د یوتام خبر دده شد، اُو رفته د قیلی کوه جِرِزیم ایسته شد و آواز خو ره بلند کده چیغ زد و دزوا گُفت: ”ای مردُمِ شِکیم توره مره بَشنوید تا خدا توره شمو ره بَشنوه!

^۸ یگ روز دِرختا رفت تا بَلدِه خو یگ پادشاه تعیین کنه. اونا د دِرختِ زیتون گُفت: د بِلِه مو حکمرانی کو. ^۹ دِرختِ زیتون دزوا گُفت: ”آیا روغون خو ره که قد ازو خدا و انسان احترام موشه ایله کنم و رفته د بِلِه دِرختا حکمرانی کنم؟“ ^{۱۰} اوخته دِرختا د دِرختِ انجیر گُفت: ”تُو بیه و د بِلِه مو حکمرانی کو.“ ^{۱۱} لیکن دِرختِ انجیر دزوا گُفت: ”آیا شیرینی و میوه خوب خو ره ایله کنم و رفته د بِلِه دِرختا حکمرانی کنم؟“ ^{۱۲} بعد ازو دِرختا د تاکِ انگور گُفت: ”تُو بیه و د بِلِه مو حکمرانی کو.“ ^{۱۳} لیکن تاکِ انگور دزوا گُفت: ”آیا شیره خو ره که خدا و انسان ره خوش مونه ایله کنم و رفته د بِلِه دِرختا حکمرانی کنم؟“ ^{۱۴} د آخر پگِ دِرختا د بوټه خار گُفت: ”تُو بیه و د بِلِه مو حکمرانی کو.“ ^{۱۵} و بوټه خار د دِرختا گُفت: ”اگه شمو واقعا مره پادشاه خو تعیین مونی، بیید و د سایه مه پناه بگیری؛ اگه نه، آتش از خار های مه بر شنه و دِرختای سرو لبان ره بسوزنه!“

۱۶ آیا شُمُو دَ راستی و صداقت رفتار کدید دَ باره ازی که اَبِیْمَلِکِ ره پادشاه جور کدید؟
 آیا شُمُو دَ حقِ یُرُوبِ-بَعْلِ و خانوارا شی نیکی کدید و دَ حقِ اَزُوِ کاری ره کدید که
 سزاوار رفتار شی بُود؟ ۱۷ شُمُو مِیْدَیْدِ که آته مه بخاطرِ اَز شُمُو جنگ کد و جان خُو ره
 دَ خطر اَندخته شُمُو ره از دِستِ مِیْدَیْنِیا نجات دَد؛ ۱۸ لیکِن شُمُو اَمْرُوز دَ ضِدِ خانوارِ آته
 مه باله شُدِه باچه گون شی ره که هفتاد نفر بُود دَ بَلِه یگ سنگ کُشتید و اَبِیْمَلِکِ ره که
 باچه کَنیزِ اَزُو اَسْتِه دَ بَلِه مَرْدُمِ شِکِیْمِ پادشاه جور کدید، چراکه اُو قَوْمایِ شُمُو اَسْتِه.
 ۱۹ پس اگه اَمْرُوز دَ راستی و صداقت قد یُرُوبِ-بَعْلِ و خانوار شی رفتار کدید، شُمُو از
 اَبِیْمَلِکِ خوش بَشید و اُو از شُمُو خوش بَشه؛ ۲۰ لیکِن اگه نکدید، آتِش از اَبِیْمَلِکِ بُر شُدِه
 مَرْدُمِ شِکِیْمِ و بَیتِ-مَلُو ره قُورِت کُنه و آتِش از مَرْدُمِ شِکِیْمِ و بَیتِ-مَلُو بُر شُدِه اَبِیْمَلِکِ
 ره قُورِت کُنه.

۲۱ اوخته یوتام دُوتا کده دَ بئیر رفت و از ترسِ بَرارِ خُو اَبِیْمَلِکِ دَ اُمونجی مَند.

۲۲ اَبِیْمَلِکِ مُدَتِ سِه سال دَ بَلِه اِسْرَائِیلِ حُکْمَرانی کد. ۲۳ اوخته خُدا رُوحِ بَی اِتْفَاقی ره دَ
 بَیْنِ اَبِیْمَلِکِ و مَرْدُمِ شِکِیْمِ قَرار دَد؛ و مَرْدُمِ شِکِیْمِ دَ اَبِیْمَلِکِ خِیانت کد. ۲۴ ای کار شُد تا
 اِنْتِقامِ ظُلْمی که دَ بَلِه هفتاد باچه یُرُوبِ-بَعْلِ شُد دَ گِرِفْتِه شُنِه و خُونِ اَزُوا از بَرارِ اَزُوا
 اَبِیْمَلِکِ که اُونَا ره کُشتند و از مَرْدُمِ شِکِیْمِ که دِستِ اَزُو ره بَلَدِه کُشتونِ بَرارون شی قوی
 کد، بازخواست شُنِه. ۲۵ پس مَرْدُمِ شِکِیْمِ دَ قِیلِی کوه ها دَ خِلافِ اَبِیْمَلِکِ کَمینِ گِرِفْتِ و
 هر کس که از پیشِ اَزُوا امزُوراه تیر مَوشد، اُونَا اُو ره لُج مَوکد؛ و ای خبر دَ اَبِیْمَلِکِ
 رَسَنده شُد.

۲۶ دَ امزُو غَیْتِ گَعْلِ باچه عابدِ قد قَوْمایِ خُو کوچ کده دَ شِکِیْمِ اَمَدِ و مَرْدُمِ شِکِیْمِ دَ بَلِه
 اَزُوا اِعتبار کد. ۲۷ اُونَا بُر شُدِه دَ بَلِه زَمینا رفت و انگُورا ره چِیْنده شِیره شی ره بُر کد و
 جشنِ گِرِفْتِ. بعد اَزُو دَ خانِه خُدا یِ خُو داخِل شُد و خورده و وُچی کده اَبِیْمَلِکِ ره
 نالْت کد. ۲۸ و گَعْلِ باچه عابدِ گُفت: ”اَبِیْمَلِکِ کِی اَسْتِه؟ آیا اُو اَوْلادِه اَصْلِی شِکِیْمِ اَسْتِه

که مو خِدْمَتِ اَزُو ره کنی؟ نه، او باچه یروُب۔ بَعَلِ اَسْتِه و زَبُولِ مَعَاوَنِ اَزُو. پس مَرْدایِ حَمُورِ آتِه شِکِیم ره خِدْمَتِ کُنِید. مو چِرا اَبِیْمَلِکِ ره خِدْمَتِ کنی؟^{۲۹} کَشِکِه اِی قَوْمِ دَ زِیْرِ دِسْتِ اَزْمِه مَوْبُودِ تا کَارِ اَبِیْمَلِکِ ره یِکَسَرِه مَوکُدَم. اَرَمِ، دَ اَبِیْمَلِکِ مَوکُفْتَم: 'لَشْکَرِ خُو ره کَلُو کُو و بُرُو بیه.'"

^{۳۰} وختیکه زَبُولِ حَاکِمِ شَارِ، توره گَعَلِ باچه عابِدِ ره شِنِید غَدْرِ قَارِ شِی باله اَمَد. ^{۳۱} او قاصِدَا ره تاشکی دَ پِیشِ اَبِیْمَلِکِ رِی کده گُفْت: "اینه، گَعَلِ باچه عابِدِ قَدِ قَوْمایِ خُو دَ شِکِیم اَمَدِه و اونا شَارِ ره دَ خِلَافِ تُو دَ شُورِشِ مِیره. ^{۳۲} پَسِ دَ غَیْتِ شَاوِ تُو و نَفْرایِ که قَدِ تُو اَسْتِه، باله شُدِه بَییدِ و دَ بَیابو کَمِینِ بَگِیرِید. ^{۳۳} و صَبَاحِ گَاهِ دَ وختِ آفْتُو بُرِ شُدُو دَ بَلِه شَارِ حَمَلِه کُنِید؛ وختیکه گَعَلِ و نَفْرایِ شِی بُرِ شُدِه دَ خِلَافِ تُو اَمَد، هر چیزِی که از دِسْتِ تُو مِییه دَ حَقِ اَزُو اِنجَامِ بَدِی."

^{۳۴} پَسِ اَبِیْمَلِکِ و پَگِ کَسایِ که قَدِ اَزُو بُودِ، دَ غَیْتِ شَاوِ باله شُدِ و دَ چَارِ دِسْتِه تَقْسِیمِ شُدِه دَ پِیشِ رُویِ شِکِیم کَمِینِ گِرِفت. ^{۳۵} وختیکه گَعَلِ باچه عابِدِ بُرُو اَمَدِه دَ دَانِ دَرِگِه شَارِ ایسْتِه شُدِ، اَبِیْمَلِکِ و نَفْرایِ که قَدِ اَزُو بُودِ از کَمِینِگَاهِ باله شُدِ. ^{۳۶} غَیْتِیکِه گَعَلِ اُونَا ره دِیدِ، او دَ زَبُولِ گُفْت: "اونه، مَرْدَمِ از بَلِه کوه ها تاه مِییه." زَبُولِ دَزِ شِی گُفْت: "سایه کوه ها دَ نَظَرِ تُو مِثْلِ مَرْدَمِ مَعْلُومِ مَوْشِه." ^{۳۷} گَعَلِ بَسْمِ گَپِ زَدِه گُفْت: "اونه، مَرْدَمِ از بَلِنْدِیِ هَایِ زَمِیِ تاه مِییه و یِگِ جَمِ دِیگِه اَمِ از راهِ بَلُوطِ پَالِگَرَا دَ حَرِکَتِ اَسْتِه." ^{۳۸} اوخته زَبُولِ دَزُو گُفْت: "آلی کُجَا اَسْتِه تورا یِ تُو که گُفْتی، 'اَبِیْمَلِکِ کِیِ اَسْتِه که خِدْمَتِ اَزُو ره کنی؟ آیا اَمِیا اَمُو مَرْدَمِ نِیَسْتِه که تُو خَارِ۔ و۔ حَقِیرِ حِسَابِ کَدِی؟ پَسِ آلی بُوَرُو و قَدِ اَزُوا جَنگِ کُو."

^{۳۹} اوخته گَعَلِ مَرْدَمِ شِکِیم ره رهبری کدِ و قَدِ اَبِیْمَلِکِ جَنگِ کدِ. ^{۴۰} لِیکنِ اَبِیْمَلِکِ اُو ره رُفَنَدِ و اُو از پِیشِ شِی دُوتا کدِ و غَدْرِ نَفْرِ زَخْمِیِ۔ و۔ کُشْتِه شُدِه تا دَانِ دَرِگِه شَارِ دَ هَرِ سُو اُفْتَد. ^{۴۱} پَسِ اَبِیْمَلِکِ دَ اَرُومِه مَنَدِ؛ و گَعَلِ و قَوْمایِ شِی ره زَبُولِ از شِکِیمِ هِیِ کدِ تا دَ

^{۴۲} صَبَاحِ امزُو روزِ مُردُمِ شِکیم دَ صَحرا رَفت و اَبِیْمَلِک ازی توره خبر شُد. ^{۴۳} پَس اُو نَفرای خُو ره گِرِفت و اونا ره دَ سِه دِستَه تَقسِیم کدِه دَ صَحرا دَ کَمین شِشت. وختی اَبِیْمَلِک توخ کد و دید که دیگه مُردُم ام از شار بُر شُدِه مییه، اُو دَ بِلِه ازوا حَمَله کد و اونا ره زد. ^{۴۴} و اَبِیْمَلِک قَد دِستَه که قَد ازو بُود پِیش رَوی کدِه دَ دانِ درگِه شار ایستَه شُد. دَ عَینِ حال دُو دِستَه دیگه دَ بِلِه کَسای که دَ صَحرا بُود هُجُوم بُرد و اونا ره زد. ^{۴۵} اَبِیْمَلِک تمامِ روز قَد مُردُمِ شار جَنگ کدِه شار ره گِرِفت و مُردُمی ره که دَ مَنه شی بُود، کُشت؛ و شار ره دَ خاک اوار کدِه دَ بِلِه شی نَمک پاش دَد.

^{۴۶} وختی پگِ مُردُمِ بُرجِ شِکیم ای توره ره شِنید، اونا دَ قَلعِه بُتخاڼه ایل-بَریت داخِل شُد. ^{۴۷} و دَ اَبِیْمَلِک خبر دَدِه شُد که پگِ مُردُمِ بُرجِ شِکیم دَ یگِ جَم شُدِه. ^{۴۸} اوخته اَبِیْمَلِک و پگِ کَسای که قَد ازو بُود دَ کوهِ صَلْمون بُر شُد و اَبِیْمَلِک یگِ تَوَر ره دَ دِست خُو گِرِفته شاخچه های دِرخت ره زد و اونا ره باله کدِه دَ شانِه خُو اِشت. بعد ازو دَ کَسای که قَد ازو بُود، گُفت: ”شُمو دیدید که ما چِیز کار کدُم، عَجَله کَنید، شُمو ام اُمُو کار ره کَنید که ما کدُم!“ ^{۴۹} پَس تمامِ نَفرا، هر کدَم شی بَلدِه خُو شاخچه زد و از پُشتِ اَبِیْمَلِک رَی شُد و اونا ره دَ چارطرفِ قَلعه چِیند و قَلعه ره دَ سِرِ ازوا دَ آتِش سوختند. پَس تمامِ مُردُمِ بُرجِ شِکیم که تقریباً یگِ هزار مُرد و خاتو بُود، ام مُرد.

^{۵۰} اوخته اَبِیْمَلِک دَ شارِ تَبِص رَفت و دَ خِلاف شی خِیمه زده اُو ره گِرِفت. ^{۵۱} لیکن دَ مَنه شار یگِ بُرجِ مُستَحکم بُود و پگِ مَردا و خاتونو و تمامِ رهبرای شار دَ اُونجی دُوتا کد و درگِه ها ره دَ بِلِه خُو بَسته کدِه دَ بِلِه بامِ بُرجِ بُر شُد. ^{۵۲} اوخته اَبِیْمَلِک دَ پِیشِ بُرجِ اَمَد و قَد ازوا جَنگ کد و دَ درگِه بُرجِ نَزدِیک شُد تا بُرجِ ره قَد آتِش بُسوزَنه؛ ^{۵۳} لیکن یگِ خاتو سَنگِ بَلَنه دِستاس ره گِرِفته دَ سِرِ اَبِیْمَلِک اَندخت و کاسِه سِرِ ازو ره میده کد.

^{۵۴} اَبِيْمَلِكِ دِسْتِي مَرِدِ جَوَانِي رِه كِه سَلَاَح- بَرْدَار شِي بُود، كُوي كَد و دَزُو كُفْت: ”شَمشِير خُو رِه كَشِيْدِه مَرِه بُكُش تَا مَرْدُم دَ بَارِه مِه نَكِيِه كِه، ’يَغ خَا تُو اُو رِه كُشْت.“ پَس خِدْمَتْگَار شِي شَمشِير رِه دَ كُورِه اَزُو چَقِي كَد و اُو مُرْد. ^{۵۵} و خْتِي مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ دِيْد كِه اَبِيْمَلِكِ مُرْدِه، اُونَا هَر كُدَم شِي دَ خَا نِه خُو رِفْت. ^{۵۶} دَ اَمزِي رَقْم خُدا اَبِيْمَلِكِ رِه بَخَا طَرِ شَرَا رَتِ شِي كِه دَ حَقِ آ تِه خُو دَ و سِيْلِه كُشْتُونِ هَفْتَا دِ بَرَا رِ خُو كُدُد، جَزَا دَد. ^{۵۷} خُدا اَمچُنَانِ تَمَامِ شَرَا رَتِ مَرْدُمِ شِكِيْمِ رِه دَ سَرِ اَزْوَا اُورْد و اُونَا دَ نَا لَتِ يُو تَا مِ بَا چِه يَرُوب- بَعْلِ كِرِفْتَار شُد.

قاضي تولع

۱۰ بعد از اَبِيْمَلِكِ، تَوْلَعِ بَا چِه فُوِه نوسِه دودو، يَغ نَفَرِ اَزِ طَا يِفِه يَسَا كَارِ بَالِه شُد تَا اِسْرَائِيلِ رِه نِجَاتِ بَدِيِه. اُو دَ شَا مِيرِ دَ كُو هِسْتُونِ اِفْرَا يِمِ زِنْدَكِي مُوكَد. ^۲ اُو بَنِي اِسْرَائِيلِ رِه مُدَتِ بِيَسْتِ و سِه سَالِ رِهْبِرِي كَد. بَعْدِ اَزُو فَوْتِ كَد و دَ شَا مِيرِ دَفْنِ شُد.

قاضي يائير

^۳ بَعْدِ اَزُو يَائِيْرِ جِلْعَادِي بَالِه شُد و بَنِي اِسْرَائِيلِ رِه بَلْدِه بِيَسْتِ و دُو سَالِ رِهْبِرِي كَد. ^۴ اُو سِي بَا چِه دَشْتِ كِه دَ بَلِه سِي اُلَا غِ سَوَارِ مُوشُد و اُونَا سِي شَارِ دَشْتِ كِه دَ سَرِزَمِيْنِ جِلْعَادِ بُود و تَا اِمْرُوزِ دَ نَامِ حَوْتِ- يَائِيْرِ يَادِ مُوشِه. ^۵ يَائِيْرِ فَوْتِ كَد و دَ قَا مُونِ دَفْنِ شُد.

ظلمِ عَمُونِيَا دَ بَلِه اِسْرَائِيلِ

^۶ بَنِي اِسْرَائِيلِ بَسْمِ چِيَزَا يِ رِه كِه دَ نَظَرِ خُدا وَنْدِ زِشْتِ بُود، اَنْجَا مِ دَد؛ اُونَا بُتِ هَا يِ بَعْلِ، عَشْتَارُوتِ، خُدا يُونِ اَرَا مِ، خُدا يُونِ صِيْدُونِ، خُدا يُونِ مَوَّابِ، خُدا يُونِ عَمُونِيَا و خُدا يُونِ فِلَسْطِيْنِيَا رِه عِبَادَتِ كَد. دَ اَمزِي رَقْمِ اُونَا خُدا وَنْدِ رِه اِيْلِه كَد و اُو رِه عِبَادَتِ نَكْد؛ ^۷ و آ تِشِ

غَضَبِ خُداوند دَ خِلافِ بَنیِ إِسْرَائیلِ دَرِ گِرِفْتِ و اُو اونا ره سَودا کده دَ دِستِ فِلسطینیا و عمونیا دَد. ^۸ و اونا امزُو سال دَ بِلِه بَنیِ إِسْرَائیلِ ظُلم و سِتم ره شُروع کد و بِلدِه هژده سال دَ بِلِه پَگِ بَنیِ إِسْرَائیلِ که دَ اُو طرفِ دریاى اُردُن دَ سرزمینِ اَموریا دَ جِلعادِ زندگی مُوکد ظُلم کد. ^۹ عمونیا ام از دریاى اُردُن تیر شد تا قد خانوار های یهُودا و بنیامین و افرایم جنگ کنه؛ خلاصه، إِسْرَائیلِ دَ تَنگی- و- پَریشانی سخت گِرِفْتار بُود. ^{۱۰} دَ امزُو غیتِ بَنیِ إِسْرَائیلِ دَ پِیشِ خُداوند ناله- و- فریاد کده گُفت: ”مو دَ ضِدِ تُو گُناه کدے، چراکه مو خُداى خُو ره ایلِه کده بُت های بَعْل ره عِبادت کدے.“ ^{۱۱} اوخته خُداوند دَ بَنیِ إِسْرَائیلِ گُفت: ”آیا ما شُمُو ره از دِستِ مِصریا، اَموریا، عمونیا و فِلسطینیا نِجات نَدَدُم؟ ^{۱۲} امچنان وختیکه صیدونیا، عمالیقیا و مَعونیا دَ بِلِه شُمُو ظُلم کد و شُمُو دَ پِیشِ مه ناله- و- فریاد کدید، ما شُمُو ره از دِستِ ازوا نِجات دَدُم. ^{۱۳} لیکن شُمُو مَرِه ایلِه کده خُدايونِ بیگنه ره عِبادت کدید، پس دیگه شُمُو ره نِجات نَمیدیم. ^{۱۴} بورید و دَ پِیشِ خُدايونی که اِنْتخاب کدید، ناله- و- فریاد کُنید تا اونا شُمُو ره از تَنگی- و- پَریشانی شُمُو خلاص کنه.“ ^{۱۵} لیکن بَنیِ إِسْرَائیلِ دَ خُداوند گُفت: ”مو گُناه کدے. هر چیزى که دَ نظر تُو خُوب معلوم مُوشه قد ازمو امو رقم رفتار کُو، ولے از رُوى لُطفِ خُو اَمروز مو ره نِجات بدی.“ ^{۱۶} پس اونا خُدايونِ بیگنه ره از مینکل خُو دُور کد و خُداوند ره عِبادت کد؛ و دِلِ خُداوند دَ رَنج- و- مُصِیبتِ بَنیِ إِسْرَائیلِ سوخت.

^{۱۷} پس عمونیا جم شده دَ جِلعاد خیمه زد و بَنیِ إِسْرَائیلِ جم شده دَ مِصفه خیمه زد. ^{۱۸} اوخته رهبرای قوم، یعنی سرکرده های جِلعاد دَ یگدیگه خُو گُفت: ”هر کس که جنگ ره دَ خِلافِ عمونیا شُروع کنه، اونمُو حاکِمِ پَگِ باشنده های جِلعاد مُوشه.“

یفتاح

۱۱ یفتاح جِلعادى یگِ مَرِدِ زورثو- و- دلیر بُود. اُو باچه یگِ فاحِشه بُود و آتِه شی

جِلعاد نام دَشْت. ^۲ خاتونِ جِلعاد ام بَلَدِه اَزو چند باچه زَبید؛ و غَیْتیکه باچه های خاتون شی کتِه شُد، اونا یفتاح ره بُر کد و دَزو کُفت: ”تُو دَ خانِه آتِه مو میراث دَ دِست نَمیری، چراکه تُو باچه خاتونِ دِیگه اَسْتی.“ ^۳ پس یفتاح از پیشِ برارون خُو دُوتا کد و دَ سرزمینِ طوب جای-دَ-جای شُد. دَ اُونجی مَرَدای ایلِه گشت دَ دُورِ یفتاح جَم شُد و قد اَزو هر سُو مورفت.

^۴ بعد از چند وخت عمونیا قد بنی اسرائیل جنگ کد. ^۵ و غَیْتیکه عمونیا قد بنی اسرائیل جنگ کد، ریش سفیدای جِلعاد رفت تا یفتاح ره از سرزمینِ طوب بیره. ^۶ اونا دَ یفتاح کُفت: ”بیه و قومندان مو جور شو تا که مو قد عمونیا جنگ کنی.“ ^۷ لیکن یفتاح دَ ریش سفیدای جِلعاد کُفت: ”آیا شُمو نَبُودید که از مه بد بُرید و مَره از خانِه آتِه مه هی کدید؟ و آلی که دَ تنگی-و-پَریشانی اَسْتید، چرا پیشِ ازمه اَمدید؟“

^۸ ریش سفیدای جِلعاد دَ یفتاح کُفت: ”امزی خاطر آلی مو دَزتو روی اُوردی تا که تُو قد ازمو بوری و قد عمونیا جنگ کنی و حاکمِ ازمو و پگِ باشنده های جِلعاد شنی.“ ^۹ یفتاح دَ ریش سفیدای جِلعاد کُفت: ”اگه مَره پس بُرید و ما قد عمونیا جنگ کنم و خُداوند اونا ره دَ دِستِ ازمه تسلیم کنه، آیا ما حاکمِ شُمو موشم؟“ ^{۱۰} ریش سفیدای جِلعاد دَ یفتاح کُفت: ”خُداوند دَ مینکل مو شاهدِ اَسْتِه که مو واقعاَ مُطابقِ توره تُو عمل مونی.“ ^{۱۱} پس یفتاح قد ریش سفیدای جِلعاد رفت و قوم اُو ره دَ بِلِه خُو حاکم و قومندان جور کد؛ و یفتاح پگِ تورای خُو ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ شارِ مِصفه کُفت.

^{۱۲} اوخته یفتاح قاصدا ره پیشِ پادشاهِ عمونیا ری کده کُفت: ”تُو قد ازمه چی کار دری که دَ خِلافِ مه اَمدی تا دَ بِلِه سرزمینِ مه حمله کنی؟“ ^{۱۳} پادشاهِ عمونیا دَ قاصدای یفتاح کُفت: ”بخاطری که بنی اسرائیل بعد از بُرو اَمدو از مصر، سرزمینِ مَره از دریاچه اَرنون تا دریاچه یَبوق و دریاچه اَرْدُن گِرِفت؛ پس آلی امو زمینِ ها ره دَ صلح-و-آرامی دَز مه پس بدی.“

۱۴ یفتاح بسم قاصدا ره پیش پادشاهِ عمونیا ری کد ۱۵ و اونا دزو گُفت:

”یفتاح اینی رقم مُوگیه، اِسرائیل سرزمینِ موآب و سرزمینِ عمونیا ره نگرِفته، ۱۶ چُون وختیکه اِسرائیل از مصر بُرو آمد، اونا د بیابو سَفَر کده تا دریای سُرخ رفت و ازونجی د قادش آمد.“ ۱۷ اوخته بنی اِسرائیل قاصدا ره د پیش پادشاهِ اِدوم ری کده گُفت، ’بلده مو اجازه بدی که از سرزمین تُو تیر شنی؛ لیکن پادشاهِ اِدوم قبول نکد. امچنان اونا قاصدا ره د پیش پادشاهِ موآب ری کد و او ام راضی نشد. پس اِسرائیل د قادش مند. ۱۸ بعد ازو اونا د بیابو سَفَر کد و سرزمینِ اِدوم و سرزمینِ موآب ره دوره کده طرفِ شَرَق سرزمینِ موآب آمد و د او طرفِ دریاچه ارنون خیمه زد. اونا د سرزمینِ موآب داخل نشد، چراکه دریاچه ارنون سرحدِ موآب بود. ۱۹ اوخته اِسرائیل قاصدا ره د پیش سیحون پادشاهِ اموریا که پادشاهِ حِشبون بود، ری کد و اِسرائیل دزو گُفت: ’لطفاً بلده مو اجازه بدی که از سرزمین تُو تیر شنی و د جای خودون خو بوری.‘ ۲۰ لیکن سیحون د بله اِسرائیل اعتبار نکد و نه ایشت که از مُلک شی تیر شنه، بلکه سیحون پگ قوم خو ره جَم کده د یهصه خیمه زد و قد اِسرائیل جنگ کد. ۲۱ و خداوند، خدای اِسرائیل سیحون و پگ قوم شی ره د دستِ اِسرائیل تسلیم کد و بنی اِسرائیل اونا ره زد. د امزی رقم اِسرائیل تمام سرزمینِ اموریا ره که د امزی مَمَلکت زندگی مُوکد، تَصَرَف کد. ۲۲ اونا تمام مُلکِ اموریا ره از دریاچه ارنون تا دریاچه یبوق و از بیابو تا دریاچه اُردن تَصَرَف کد. ۲۳ پس آلی که خداوند، خدای اِسرائیل اموریا ره از پیش رُوی قوم خو اِسرائیل هی کده؛ آیا تُو قصد دری که تَصَرَف کنی؟ ۲۴ آیا چیزی ره که خدای تُو کموش دز تُو بدیه که تَصَرَف کنی، تُو او ره تَصَرَف نمونی؟ پس هر کسی ره که خداوند، خدای مو از پیش رُوی مو هی کنه مو سرزمینِ ازوا ره تَصَرَف مونی. ۲۵ آیا تُو از بالاق باچه صِفور پادشاهِ موآب خو بتر استی؟ آیا او هرگز قد بنی اِسرائیل مُخالفت کد و یا قد ازوا جنگ کد؟ ۲۶ اِسرائیل د حِشبون و آغیلای شی، د عرویر و آغیلای شی و د پگ شارای که د بَغَل دریاچه ارنون آسته از سه صد سال زندگی مونه. چرا د امزی مُدت اونا ره پس نگرِفتید؟

۲۷ ما دَ ضِدِّ اِزْ تُوْ كُنَّاهِ نَكْدِيْم، بَلَكِهْ تُوْ دَ حَقِّ اِزْمِهْ بَدِيْ مُوْنِيْ كِهْ قَدِ اِزْمِهْ جَنْگِ مُوْنِيْ. پَسِ خُداوَنْدِ كِهْ قَاضِيْ مُطْلَقِ اَسْتِهْ، اِمْرُوْزِ دَ بَيْنِ بَنِيْ اِسْرَائِيْلِ وَ بَنِيْ عَمُوْنِ قَضَاوَتِ كَنِهْ.

۲۸ لِيَكِنْ پادشاهِ عَمُوْنِيَا پَيغامِيْ رِهْ كِهْ يَفْتاحِ بَلَدِهْ اِزُوْ رِيْ كُدُدْ، گوشِ نَكْدِ.

۲۹ اوخْتِهْ رُوْحِ خُداوَنْدِ دَ بَلِهْ يَفْتاحِ قَرارِ گِرِفْتِ وَ اُوْ اِزِ جِلْعادِ وَ مَنَسِيْ تيرِ شُدِهْ دَ مِصْفِهْ جِلْعادِ رَفْتِ وَ اِزِ مِصْفِهْ جِلْعادِ سُوْنِ عَمُوْنِيَا تيرِ شُدْ. ۳۰ وَ يَفْتاحِ بَلَدِهْ خُداوَنْدِ نَذْرِ گِرِفْتِهْ گُفْتِ: ”اِگِهْ عَمُوْنِيَا رِهْ دَ دِسْتِ مِهْ تَسْلِيْمِ كَنِيْ، ۳۱ وَ خَتِيكِهْ صَحِيْحِ-وَ-سَلامَتِ اِزِ دِسْتِ عَمُوْنِيَا پَسِ رَفْتُمْ، هَرِ جَانْداريْ كِهْ اِزِ دَرِگِهْ خَانِهْ مِهْ دَ دَمِ رَاهِ مِهْ بُرِ شُنِهْ، اُوْ اِزِ خُداوَنْدِ مُوشِهْ وَ ما اُوْ رِهْ دَ عِنْوَانِ قُرْبانيْ سُوخْتَنِيْ تَقْدِيْمِ مُوْنِم.“ ۳۲ پَسِ يَفْتاحِ طَرَفِ عَمُوْنِيَا تيرِ شُدْ تا قَدِ اِزْوا جَنْگِ كَنِهْ وَ خُداوَنْدِ عَمُوْنِيَا رِهْ دَ دِسْتِ اِزُوْ تَسْلِيْمِ كَد. ۳۳ وَ اُوْ اُونَا رِهْ اِزِ عَرُوْعيرِ تا مَنِيْتِ كِهْ بِيَسْتِ شَارِ بُودِ وَ تا اَبَلِ-كِرَامِيْمِ شِكْسْتِ دَدْ، غَدْرِ شِكْسْتِ كَثِهْ. دَ اِمْزِيْ رَقْمِ عَمُوْنِيَا دَ پِيْشِ بَنِيْ اِسْرَائِيْلِ شِكْسْتِ خُوْرَدِ.

دُخْتَرِ يَفْتاحِ

۳۴ اوخْتِهْ يَفْتاحِ دَ مِصْفِهْ دَ خَانِهْ خُوْ اَمَدِ وَ دِيْدِ كِهْ دُخْتَرِ شِيْ قَدِ دِيْرِهْ رَقْصِ كَدِهْ دَ دَمِ رَاهِ شِيْ بُرِ شُدْ؛ اُمُوْ دُخْتَرِ يِگانهْ اَوْلادِ اِزُوْ بُودِ كِهْ بَغِيْرِ اِزُوْ دِيْگِهْ دُخْتَرِ يَا باچِهْ نَدَشْت. ۳۵ اُمِيْ كِهْ يَفْتاحِ اُوْ رِهْ دِيْدِ، كَالايِ خُوْ رِهْ چَكِ كَدِهْ گُفْتِ: ”اَهْ! دُخْتَرِ مِهْ! تُوْ مَرِهْ اِزِ اَسْمُوْ دَ زَمِيْ زَدِيْ وَ دَ بَلِهْ مِهْ مُصِيْبِتِ كَثِهْ رِهْ اُوْرَدِيْ، چُوْنِ ما دَانِ خُوْ رِهْ دَ پِيْشِ خُداوَنْدِ وازِ كَدِيْمِ وَ نَمِيْتُمْ پَسِ بَگَرْدُمْ.“ ۳۶ اوخْتِهْ دُخْتَرِ شِيْ دَزُوْ گُفْتِ: ”اَتِيْ جُوْ، تُوْ دَانِ خُوْ رِهْ دَ پِيْشِ خُداوَنْدِ وازِ كَدِيْ، پَسِ چِيْزِيْ كِهْ اِزِ دَانِ تُوْ بُرِ شُدِهْ، دَ حَقِّ اِزْمِهْ اُمُوْ رَقْمِ كُوْ، چِراكِهْ خُداوَنْدِ اِنْتِقَامِ تُوْ رِهْ اِزِ دُشْمَنايِ تُوْ، اِزِ عَمُوْنِيَا گِرِفْتِهْ.“ ۳۷ وَ دُخْتَرِ اِدَامِهْ دَدِهْ دَ آتِهْ خُوْ گُفْتِ: ”بِيْلِ كِهْ اِيْنِيْ كَارِ دَ حَقِّ اِزْمِهْ شُنِهْ: دُوْ ماِهْ مَرِهْ وَخْتِ بَدِيْ تا رَفْتِهْ دَ كَوِهْ ها بَگَرْدُمْ وَ قَدِ دَوْسْتايِ خُوْ بَلَدِهْ اِزِيْ كِهْ دُخْتَرِ اِزِ دُنْيَا مُورْمِ، ماْتَمِ كُنْم.“ ۳۸ اُوْ گُفْتِ: ”بُوْرُوْ.“ وَ اُوْ

ره اجازه دد که بلده دو ماه بوره. پس او قد دوستای خو رفت و بلده ازی که دختر از دنیا مورفت، ماتم گرفت. ^{۳۹} بعد از ختم دو ماه، او پس د پیش آته خو آمد و آته شی د مطابق نذری که گرفتد قد ازو رفتار کد. امو دختر هرگز قد یگو مرد نزدیک نشدد. پس د اسرائیل رسم شد ^{۴۰} که دختران اسرائیلی هر سال برو بوره و بلده دختر یفتاح جلعادی ماتم بگیره، د یگ سال چار روز.

یفتاح و طایفه افرایم

۱۲ ^۱ مردای افرایم جم شده طرف صفون تیر شد و د یفتاح گفت: ”چرا بلده جنگ کدو قد عمونیا تنهای خو رفتی و مو ره کوی نکدی که قد تو وقتی مورفتی؟ آلی مو خانه تو ره د سر تو در میدی.“ ^۲ یفتاح دزوا گفت: ”ما و قوم مه قد عمونیا جنگ سخت دشتی؛ وختیکه ما شمو ره کوی کدم، شمو مره از دست ازوا خلاص نکدید. ^۳ پس وختی دیدم که شمو مره از دست ازوا خلاص نمونید، خون خو ره د قف آله خو گرفته، د خلاف عمونیا رفتم و خداوند اونا ره د دست ازما تسلیم کد. پس چرا امروز د پیش مه امید که قد مه جنگ کنید؟“

^۴ اوخته یفتاح پگ مردای جلعاد ره جم کد و قد افرایم جنگ کد؛ و مردای جلعاد افرایم ره شکست دد، چون مردای افرایم گفتد: ”آی مردم جلعاد، شمو دوتا کدگی های افرایم آستید که د مینکل افرایم و د مینکل منسی زندگی مونید.“ ^۵ مردم جلعاد راه های تیر شدو از دریای اردن ره د روی مردای افرایم بسته کد؛ هر غیتیکه یکی از دوتا کدگی های افرایم آمده موگفت: ”مره بیلید که تیر شنم،“ مردای جلعاد دز شی موگفت: ”آیا تو افرایمی آستی؟“ اگه موگفت: ”نه،“ ^۶ اوخته دزو موگفت: «سبولت» بگی! و او «سبولت» موگفت، چون نمیتنست صحیح تلفظ کنه، پس او ره گرفته د امونجی، یعنی د نزدیک راه های تیر شدو از دریای اردن موگشت. د امزو غیت چل و دو هزار نفر

إفرايميا كُشته شد.

^۷ يفتاح مُدَّتِ شَشْ سالِ بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه رِهْبِرِي كَد. اوخته يفتاحِ جِلْعَادِي فَوْتِ كَد و دَ يكي از شاراي جِلْعَادِ دَفَنِ شُد.

قاضي إِبْصان، ايلون و عبّدون

^۸ بعد ازو إِبْصانِ بَيْتِ لَحْمِي بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه رِهْبِرِي كَد. ^۹ إِبْصانِ سِي باچه دَشت و سِي دُخْتَر، اُو دُخْتَرُونِ خُو رِه دَ بَرُو از اَوْلَادِ بَابِه خُو دَدِه بُوَد و سِي دُخْتَرِ رِه از بَرُو بَلْدِه باچه هاي خُو اُورُد. اُو مُدَّتِ هَفْتِ سالِ رِهْبِرِ بَنِي إِسْرَائِيلِ بُوَد. ^{۱۰} اوخته إِبْصانِ فَوْتِ كَد و دَ بَيْتِ لَحْمِ دَفَنِ شُد.

^{۱۱} بعد ازو ايلونِ زِبُولُونِي بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه رِهْبِرِي كَد؛ و اُو مُدَّتِ دِه سالِ رِهْبِرِ بَنِي إِسْرَائِيلِ بُوَد. ^{۱۲} اوخته ايلونِ زِبُولُونِي فَوْتِ كَد و دَ اَيْلُونِ دَ سِرْزَمِينِ زِبُولُونِ دَفَنِ شُد.

^{۱۳} بعد ازو عبّدونِ باچه هَلِيلِ پِرْعَاتُونِي بَنِي إِسْرَائِيلِ رِه رِهْبِرِي كَد. ^{۱۴} اُو چَلِ باچه و سِي نوسه دَشت كه دَ بَلِه هَفْتادِ اُلَاغِ سِوَارِ مَوْشُد. اُو مُدَّتِ هَشْتِ سالِ رِهْبِرِ بَنِي إِسْرَائِيلِ بُوَد. ^{۱۵} اوخته عبّدونِ باچه هَلِيلِ پِرْعَاتُونِي فَوْتِ كَد و دَ پِرْعَاتُونِ دَ سِرْزَمِينِ اِفْرَايِمِ دَ كَوْهَسْتُونِ عَمَالِيْقِيَا دَفَنِ شُد.

شَمْشُون

^{۱۳} بَنِي إِسْرَائِيلِ بَسْمِ چِيْزايِ رِه كه دَ نَظَرِ خُداوندِ بَدِ بُوَد، اِنْجَامِ دَدِ و خُداوندِ اُونَا رِه بَلْدِه چَلِ سالِ دَ دِسْتِ فَلَسطِينِيَا تَسْلِيمِ كَد.

^۲ يگِ نَفَرِ از صُرْعِه از طايِفِه دَانِ بُوَد كه اُو مَانُوَحِ نَامِ دَشت و خَاتُونِ شِي سَنَدِه و

بے اولاد بود. ^۳ ملائکہ خداوند د خاتو ظاهر شد و دزو گفت: ”اینه، تو فعلاً سنده و بے اولاد آستی، لیکن شکامتو شده یگ باچه د دنیا میری. ^۴ آلی فکر خو ره بگیری که شراب انگور و شراب های دیگه وچی نکنی و هیچ چیزی نجس ره نخوری، ^۵ چون تو شکامتو شده یگ باچه د دنیا میری. د سر ازو هیچ تیغ نزن، چون او باچه از رحم آبه خو بلده خدا نذری آسته. او نجات اسرائیل ره از دست فلسطینیا شروع مونه.“

^۶ اوخته امو خاتو رفته د شوی خو نقل کد و گفت: ”یگ مرد خدا پیش مه آمد و شکل ازو رقم ملائکہ خدا بود، غدر باهیبت. ما ازو پرسان نکدم که او از کجا بود و او ام نام خو ره دز مه نگفت. ^۷ لیکن او دز مه گفت، ”اینه، تو شکامتو موشی و یگ باچه د دنیا میری. پس فکر خو ره بگیری که شراب انگور و شراب های دیگه وچی نکنی و هیچ چیز نجس نخوری، چراکه او باچه از روز تولد تا روز مردون خو بلده خدا نذری آسته.“

^۸ اوخته مانوح د پیش خداوند دعا کده گفت: ”آی خداوند، خواهش مؤتم که امو مرد خدا ره که ری کدی، بیل که بسم پیش مو بییه و دز مو یاد بدیه که اولادی ره که د دنیا مییه، چی رقم تربیه کنی.“ ^۹ پس خدا آواز مانوح ره شنید و ملائکہ خدا بسم د پیش خاتو آمد غیتیکه او د زمینا بود، لیکن شوی شی مانوح قد ازو نبود. ^{۱۰} اوخته خاتو د زودی دویده رفت و د شوی خو گفت: ”امو مرد که د امزو روز پیش مه آمد، بسم بلده مه ظاهر شده.“ ^{۱۱} مانوح باله شد و از پشت خاتون خو ری شد و د پیش امزو مرد آمده دزو گفت: ”آیا تو امو مرد آستی که قد امزی خاتو توره گفتی؟“ او گفت: ”ما آستم.“ ^{۱۲} اوخته مانوح گفت: ”وختیکه توره تو پوره شد، امی باچه چی رقم تربیه شنه و چی کارا ره انجام بدیه؟“ ^{۱۳} ملائکہ خداوند د مانوح گفت: ”چیزای ره که دمزی خاتو گفتم، از پگ ازوا پرهیز کنه. ^{۱۴} او هر چیزی ره که از تاک انگور د دست مییه نخوره و شراب انگور و شراب دیگه وچی نکنه و هیچ چیز نجس نخوره؛ و تمام چیزای ره که دزو امر کدیم، د جای بیره.“

۱۵ مانوح بسم د ملايکه خدائوند گُفت: ”لُطفاً معطل کو تا بلده تو يگ بزغله ره پخته کنی.“
 ۱۶ ملايکه خدائوند د مانوح گُفت: ”اگه مَره معطل ام کنی، ما نان تو ره نمُوخورم؛ ليکن اگه قُربانی سوختنی تقدیم مونی او ره د خدائوند تقدیم کو.“ چُون مانوح نمُوفاמיד که او ملايکه خدائوند آسته. ۱۷ اوخته مانوح د ملايکه خدائوند گُفت: ”نام تو چی آسته، تا د وختیکه توره تو پوره شد، تو ره احترام-و-ستایش کنی؟“ ۱۸ ملايکه خدائوند دزو گُفت: ”چرا نام مَره پُرسان مونی؟ نام مه غدر عجیب آسته.“

۱۹ پس مانوح بزغله ره قد هدیه غله-و-دانه گرفت و د بيله سنگ د خدائوند تقدیم کد؛ د حالیکه مانوح و خاتون شی توح موكد، يگ کارِ عجیب رخ دد: ۲۰ امی که النگه آتش از قُربانگاه سُون آسمو باله شد، ملايکه خدائوند ام د النگه آتش قُربانگاه باله رفت. مانوح و خاتون شی امی ره دیده روی د خاک اُفتد. ۲۱ ملايکه خدائوند ديگه د مانوح و خاتون شی ظاهر نشد. پس مانوح فامید که او ملايکه خدائوند بود. ۲۲ اوخته مانوح د خاتون خو گُفت: ”مو حتماً مومری، چراکه خدا ره دیدی!“ ۲۳ ليکن خاتون شی دزو گُفت: ”اگه خدائوند میخاست که مو ره بکُشه، قُربانی سوختنی و هدیه غله-و-دانه ره از دست مو قبول نموكد و پگ امزی چیزا ره دز مو نشو نمیدد و د امزی زمان مو ره امزی تورا باخبر نموكد.“

۲۴ پس او خاتو يگ باچه د دنیا اُورد و او ره شمشون نام ايشت. باچه کته شد و خدائوند او ره برکت دد. ۲۵ وختیکه امو باچه د محنه-دان د مينکلِ صُرعه و اِشتائول بود، روح خدائوند شروع د حرکت ددون ازو کد.

توی شمشون

۱۴ يگ روز شمشون تاه شده د تمنه رفت و د اُونجی يگ دُختر ره د مينکلِ خاتونوی فلسطینی دید. ۲ اوخته او آمد و د آته و آبه خو نقل کده گُفت: ”ما يگ دُختر ره

دَ مینکلِ خاتُونویِ فَلَسطِینِی دِیدُم؛ آلی بورید و اُو ره بَلدِه مه بَگیرید تا خاتون مه شنه.“
^۳ لیکن آته و آبه شی دَزو کُفت: ”آیا دَ مینکلِ دُخترِونِ بَرارونِ اِسرائیلی تُو و دَ مینکلِ تمامِ قومِ مو یگِ دُخترِ ام نیسته که تُو رفته از فَلَسطِینِیایِ ناختنه خاتو میگیری؟“ شَمشون دَ آته خُو کُفت: ”اونمُو ره دَز مه بَگیر، چُون اُو دَ نظر مه خوش خورده.“^۴ آته و آبه شی نَموفامید که ای از طرفِ خُداوند آسته تا دَ خِلافِ فَلَسطِینِیا یگِ بانه پیدا کُنه، چُون دَ امزُو غیتِ فَلَسطِینِیا دَ بَلِه اِسرائیلِ حُکمرانی مَوکد.

^۵ پس شَمشون قد آته و آبه خُو تاه شُدِه دَ تمَنه رفت. وختیکه اونا دَ باغ های انگورِ تمَنه رسید، بے بلغه یگِ شیرِ جوانِ دَ بَلِه ازو غَر زده آمد.^۶ اوخته روحِ خُداوند دَ بَلِه ازو قرار گرفت و اُو رفته شیر ره قد دِستِ خالی دُو پاره کد، رقمیکه یگِ بَزغله ره پاره کنی. لیکن وختی پس آمد اُو دَ آته و آبه خُو دَ باره کاری که کده بُود، چیز نَکُفت.^۷ بعد ازو شَمشون تاه رفت و قد امزُو خاتو توره کُفت و اُو دَ نظرِ شَمشون کَلو خوش خورد.
^۸ چند وخت بعد غیتیکه شَمشون پس مورفت تا قد ازو توی کُنه، اُو از راه تاو خورد تا لاشِ شیر ره بَنگره، دید که یگِ خیلِ زَمبُور و شانِه های عسل دَ لاشِ شیر بُود.^۹ اُو عسل ره قد دِستِ خُو کُنده رفت و دَ غیتِ رفتو خورده مورفت؛ وختیکه دَ پیشِ آته و آبه خُو رسید، بَلدِه ازوا ام دَد و اونا ام خورد. لیکن دَزوا نَکُفت که عسل ره از لاشِ شیر کُندد.

^{۱۰} اوخته آته شَمشون بَلدِه خاستگاری امزُو دُختر رفت و شَمشون دَ اُونجی یگِ مهمانی ترتیب دَد، چُون جوانا رواج دَشت که امی کار ره کُنه.^{۱۱} وختی فَلَسطِینِیا اُو ره دید که قد شی کس نییه، اونا سی شاه-بالا اِنْتخاب کد تا قد ازو بَشه.^{۱۲} و شَمشون دَزوا کُفت: ”ما بَلدِه شَمو یگِ چِستانِ مَوگیم، اگه دَ دَورونِ هفت روزِ مهمانی جواب شی ره پیدا کنید و اُو ره بَلدِه مه بَکید، ما بَلدِه شَمو سی رختِ کتانی و سی جورِه کالا میدیم.“^{۱۳} لیکن اگه بَلدِه مه کُفته نَتَنِستید، اوخته شَمو سی رختِ کتانی و سی جورِه کالا دَز مه بدید.
اونا دَزو کُفت: ”چِستانِ خُو ره دَز مَو بَگی تا مَو بَشَنوی.“^{۱۴} پس اُو دَزوا کُفت:

”از خورنده خوراک حاصل شد،

و از زورآور چیز شیرین د دست آمد.“

اونا تا سه روز جواب چيستان ره پيدا نټنست.

^{۱۵} اوخته اونا د روز چارم د خاتون شمشون گُفت: ”شوی خو ره مَلَم کو تا جواب چيستان خو ره دز مو بگيه، اگه نه، تو و خانه آته تو ره د آتش در ميدي. آيا شمو مو ره د اينجی مهمو کديد تا مو ره غارت کنيد؟“

^{۱۶} پس خاتون شمشون د پيش ازو چخرا کده گُفت: ”واقعاً که تو از مه بد موبری و مره دوست ندري! تو د باچه گون قومای مه يگ چيستان گُفتی و جواب شی ره دز مه بيان نکدي.“ شمشون دزو گُفت: ”توخ کو، ما حتی د آته و آبه خو نگفتيم، آيا دز تو بگيم؟“
^{۱۷} او تا آخر روز هفتم که مهمانی ازوا ختم موشد د پيش شمشون چخرا کد؛ و ازی که د روز هفتم شمشون ره غدر شله شد او دزو بيان کد و او جواب چيستان ره د باچه گون قومای خو گُفت. ^{۱۸} پس د روز هفتم مردای شار پيش از آفتو شستو دزو گُفت:

”چی از عسل کده شیرین تر آسته؟“

و کی از شیر کده زورآور تر؟“

شمشون دزوا گُفت:

”اگه قد جونه گاو خود مه قلبه نموکديد،

چيستان مره پيدا کده نمی ټنستيد.“

^{۱۹} اوخته روح خداوند د بَلِه شَمَشون قرار گِرِفَت و اُو د اَشْقِلون رفته سی نفر از مردُم امزُو جای ره کُشت و مال های ازوا ره گِرِفَت و کالا ها ره د کسای دَد که چیستان ره بِيان کُدد. اُو قد قارِ کلو پس د خانه آتِه خو رفت. ^{۲۰} و خاتُونِ شَمَشون د یگ شاه-بالای شی دده شد که د دُورونِ مِهمانی قد شی قتی بُود.

اِنْتِقَامِ گِرِفَتونِ شَمَشونِ از فَلَسطِینیا

۱۵ ^۱ بعد از یگ مُدتِ زمان، شَمَشون د وختِ گندُمِ دِرُو یگ بُزغله ره گِرِفَتِه د دیدونِ خاتُونِ خو رفت. اُو گُفت: “ما د پِیشِ خاتُونِ خو د اُتاقِ شی مورُم.” لیکن آتِه خاتُونِ شی نَه ایشِت که داخلِ شَنه. ^۲ آتِه خاتُونِ شی گُفت: “ما فِکرِ کُدم که تُو ازو بیخی بدُبر شدی، امزی خاطر ما اُو ره د شاه-بالای تُو ددم. آیا خوارِ ریزه شی ازو کده خو بتر نییه؟ پس اُو ره د عَوْضِ ازو بگیری.” ^۳ شَمَشون دزوا گُفت: “ایمدفعه گُناه مه نییه، حتی اگه د فَلَسطِینیا ضررِ ام برسَنم.” ^۴ پس شَمَشون رفته سه صد شغال ره گِرِفَت و مَشعل ها ام تهیه کد. اوخته شغال ها ره جوړه جوړه، دُم د دُم بسته کد؛ و د مینکلِ دُم های هر جوړه یگ مَشعل ره سخت کد. ^۵ بعد ازو مَشعل ها ره آتِش زد و شغال ها ره د کِشت های فَلَسطِینیا ایله کد و قوده ها، کِشت ها، انگور باغ ها و باغ های زیتون ره سوختند. ^۶ اوخته فَلَسطِینیا گُفت: “کی امی کار ره کده؟” مردُم گُفت: “شَمَشون دامادِ امزُو نفرِ تِمنی، چراکه اُو خاتُونِ شی ره گِرِفَتِه و د رفیقِ شی دده.” پس فَلَسطِینیا اَمَد و اُمُو خاتُو ره قد آتِه شی د آتِش دَر دد. ^۷ و شَمَشون دزوا گُفت: “ازی که شُمُو امی رقم رفتار کدید، تا از شُمُو اِنْتِقَامِ نگیریُم، آرام نَمیشینم.” ^۸ پس شَمَشون اونا ره یگ ضربه کمرشکن زد و غدر کُشتار کد. بعد ازو رفته د غارِ قاده عیظام شِشت.

^۹ اوخته فَلَسطِینیا باله اَمده د یهودا خیمه زد و د لِحی تیت شد. ^{۱۰} و مردایِ یهودا دزوا گُفت: “چرا د خِلافِ مو اَمدید؟” اونا گُفت: “مو اَمدی تا شَمَشون ره دِستگیر کنی و اُمُو

کار ره دَ حقِ ازو کنی که او دَ حقِ ازمو کده. ^{۱۱} اوخته سه هزار نفر از یهودا دَ غارِ قاده عیظام رفت و دَ شمشون گُفت: ”آیا نُموفامیدی که فلسطینیا دَ بله مو حکمرانی مونه؟ پس چرا ای کار ره دَ حقِ ازمو کدی؟“ شمشون دَ جوابِ ازوا گُفت: ”امو کار ره که اونا دَ حقِ ازمه کد، امو کار ره ما دَ حقِ ازوا کدم.“ ^{۱۲} و اونا دَزو گُفت: ”مو امدے که تو ره بسته کده دَ دستِ فلسطینیا تسلیم کنی.“ شمشون دَ جوابِ ازوا گُفت: ”دَز مه قسم بُخویرد که خودون شمو دَ بله مه حمله نُمونید.“ ^{۱۳} اونا دَز شی گُفت: ”نمونی، فقط تو ره بسته کده دَ دستِ ازوا تسلیم مونی. مطمئن بش مو تو ره نُموکشی.“ پس او ره قد دو ریسپون نو بسته کد و از غارِ قاده برو اُورد. ^{۱۴} وختیکه او دَ لِحی رسید، فلسطینیا چیخ-و-شور کده سونِ ازو امد؛ دَ امزو غیت روح خداوند دَ بله ازو قرار گرفت و ریسپونای که دَ بازو های شی بود رقمِ کتانِ آتش خورده آلی جور شد و امو بندها از دستای شی اُفتد. ^{۱۵} اوخته او یگ پیچه-کله تازه الاغ ره دید و دست خور ره براز کده او ره گرفت و قد ازو یگ هزار نفر ره کُشت. ^{۱۶} و شمشون گُفت:

”قد یگ پیچه-کله الاغ

از کُشته پُشته جور کدم،

قد یگ پیچه-کله الاغ

هزار نفر ره کُشتم.“

^{۱۷} وختیکه از توره گُفتو خلاص شد، پیچه-کله ره از دست خور اُندخت و امو جای ره رمت-لِحی نام کد.

^{۱۸} دَ امزو غیت او غدر تُشنه شد، پس او دَ پیشِ خداوند دُعا کده گُفت: ”تو پیروزی بُزرگ ره دَ وسیله دستِ خدمتگار خور نصیب کدی. آیا آلی باید از تُشنگی بُرم و دَ

دستِ مردمایِ ناختنه بُفتم؟^{۱۹} اوخته خُدا یگ جای غُوج ره که د لِحی بُود شِکاف کد و اَزونجی او بُر شُد. وختیکه شَمشون او وُچی کد، جان شی تازه شُد و دَم شی پس اَمَد. امزی خاطر اُونجی ره عین- حَقوری نام کد که تا امروز د لِحی اَسته.^{۲۰} و شَمشون دَ زمانِ فَلَسطینیا مُدتِ بیست سالِ بَنی اِسرائیل ره رهبری کد.

شَمشون دَ غَزَه

۱۶ شَمشون دَ غَزَه رفت و د اُونجی یگ خاتُونِ فاحِشه ره دیده قد اَزو خاو کد.^۲ و دَ مردُمِ غَزَه کُفته شُد که، ”شَمشون د اِینجی اَمده.“ پس اونا امو جای ره محاصِره کد و تمامِ شاو دَ نزدیکِ درگِه شارِ بَلده شی کَمین گِرِفت. اونا تمامِ شاو خودون ره آرام گِرِفته کُفت: ”د وختِ روشنی صُبح او ره مُوکُشی.“^۳ لیکن شَمشون تا نیمِ شاو د اُونجی خاو کد و نیمِ شاو باله شُدِه پَله های درگِه شار ره قد دُو بازو و پُشت بند شی کَند و دَ شانِه خُو باله کده د بِلِه کوهی که رُوی د رُوی حِبرون بُود، بُرد.

۴ بعد امزی واقعه شَمشون د درّه سورِق عاشقِ یگ خاتو شُد که نام شی دلیله بُود.^۵ و حُکمرانایِ فَلَسطینیا د پیشِ امزو خاتو اَمده دَزو کُفت: ”او ره مَلَم کده از شی گپ بگِیر که قُوتِ غَدَر کَلوی شی د چیزخیل اَسته و چی رقم مو میتنی د بَلِه اَزو زور شنی تا او ره بسته کده خار-و-ذلیل کنی؛ و هر کُدم مو یازده صد مِثقال نُقره بَلده تُو میدی.“^۶ پس دلیله د شَمشون کُفت: ”آلی جو، دز مه بگی که قُوتِ غَدَر کَلوی تُو د چیزخیل اَسته و چی رقم یگو کس میتنه تُو ره بسته کده خار-و-ذلیل کنه؟“^۷ شَمشون دَزو کُفت: ”اگه مَره قد هفت سِنگِیر تر و تازه که خُشک نَشده بَشه بسته کنه، ما ضعیفِ مُوشُم و رقمِ پگِ مردمایِ دیگه جور مُوشُم.“^۸ اوخته حُکمرانایِ فَلَسطینیا هفت مُونچِ تر-و-تازه ره که خُشک نَشدد، د دلیله اُورد و او شَمشون ره قد ازوا بسته کد.^۹ و چند نفرِ ازوا د خانِه اَزو د یگ اُتاق د کَمین بُود، اوخته دلیله دَزو کُفت: ”شَمشون، فَلَسطینیا د جان تُو اَمد!“

أَوْ دِسْتِي سِنْغِيرَا رِه مُنْثِي كَد، رَقْمِي كِه چُوغِ آتَش- خورده مُنْثِي مُوشِه. پَس رَازِ قُوْتِ اَزُو پِيدَا نَشُد.

^{۱۰} اوخته دِلِيلِه دَ شَمَشُونِ كُفْت: ”اينِه، تُو مَرِه رِيشْخَنْدِ كَدِي وَ دَز مِه دروغِ كُفْتِي؛ پَس آلِي دَز مِه بُگِي كِه قَد چِيزْخِيلِ يَگُو كَس مِيتَنِه تُو رِه بَسْتِه كَنِه؟“ ^{۱۱} شَمَشُونِ دَزُو كُفْت: ”اگِه مَرِه قَد رِيسْپُونَايِ نُو كِه از شِي هِيچِ كَارِ گِرِفْتِه نَشْدِه بَشِه، بَسْتِه كَنِه، مَا ضَعِيفِ مُوشْمِ وَ رَقْمِ مَرْدُمَايِ دِيگِه جُورِ مُوشْمِ.“ ^{۱۲} پَس دِلِيلِه رِيسْپُونَايِ نُو رِه گِرِفْتِه اُو رِه قَد اَزُوَا بَسْتِه كَد وَ دَزُو كُفْت: ”شَمَشُونِ، فَلَسْطِينِيَا دَ جَانِ تُو اَمْدَا!“ دَ اَمَزُو غَيْتِ چِنْدِ نَفَرِ دَ اُتَاقِ دَ كَمِينِ بُوْد. شَمَشُونِ رِيسْپُونَا رِه از بَازُو هَايِ خُو رَقْمِ تَارِ آلِي مُنْثِي كَد. ^{۱۳} دِلِيلِه بَسْمِ دَ شَمَشُونِ كُفْت: ”تَا آلِي رِه تُو مَرِه رِيشْخَنْدِ كَدِي وَ دَز مِه دروغِ كُفْتِي. دَز مِه بُگِي كِه قَد چِيزْخِيلِ يَگُو كَس مِيتَنِه تُو رِه بَسْتِه كَنِه؟“ شَمَشُونِ دَزُو كُفْت: ”اگِه هَر هَفْتِ غُنْجِه مُوِي سَرِ مَرِه قَد چُوغِ بُبَايِي [وَ قَد مِيخِ دَ كَارْگَاهِ سَخْتِ كَنِي، مَا ضَعِيفِ مُوشْمِ وَ رَقْمِ مَرْدُمَايِ دِيگِه جُورِ مُوشْمِ.“ ^{۱۴} پَس وَخْتِيكِه شَمَشُونِ خَاوَ كَد، دِلِيلِه هَفْتِ غُنْجِه مُوِي سَرِ شِي رِه گِرِفْتِه قَد چُوغِ بَاْفْتِ] وَ قَد مِيخِ سَخْتِ كَد. اوخته دَزُو كُفْت: ”شَمَشُونِ، فَلَسْطِينِيَا دَ جَانِ تُو اَمْدَا!“ شَمَشُونِ از خَاوَ بَالِه شُدِ وَ مِيخِ وَ كَارْگَاهِ وَ چُوغِ رِه كَنْد.

^{۱۵} وَ دِلِيلِه دَزُو كُفْت: ”چَطُورِ مِيتَنِي بُگِي كِه، تُو رِه دُوسْتِ دَرْمِ، دَ حَالِيكِه دِلِ تُو قَد اَزْمِه نِييِه؟ تَا آلِي رِه سِه دَفْعِه مَرِه رِيشْخَنْدِ كَدِي وَ دَز مِه نَكُفْتِي كِه رَازِ قُوْتِ كَلُوِي تُو دَ چِيزْخِيلِ اَسْتِه.“ ^{۱۶} اَزِي كِه دِلِيلِه اُو رِه هَر رُوزِ قَد تُوْرَايِ خُو زِيْرِ فِشَارِ مِيُورْدِ وَ شَلَّه مُوَشْدُ، اُو رِه دَ مَرْگِ رَسَنْدُد. ^{۱۷} پَس اُو هَرچِيْزِي كِه دَ دِلِ خُو دَشْتِ دَزُو بِيَانِ كَد وَ دَزُو كُفْت: ”تِيغِ هَرگِزِ دَ سَرِ مِه نَخُورْدِه، چِرَاكِه مَا از رَحْمِ اَبِه خُو بَلْدِه خُداوَنْدِ نَذْرِي شُدِيْمِ. اگِه سَرِ مِه كَلِ شُنِه، قُوْتِ مِه از مِه مَوْرِه وَ رَقْمِ مَرْدُمَايِ دِيگِه جُورِ مُوشْمِ.“

^{۱۸} وَخْتِي دِلِيلِه دِيدِ كِه شَمَشُونِ هَرچِيْزِي كِه دَ دِلِ شِي بُوْد، دَزُو كُفْت، اُو نَفَرِ رِيِي كَدِه حُكْمَرَانَايِ فَلَسْطِينِيَا رِه طَلْبِ كَد وَ دَزُوَا كُفْت: ”اِيْمَدَفْعِه اَمِ بِيِيْدِ، چُونِ هَرچِيْزِي كِه دَ دِلِ

خو دشت دَز مه گُفت. “ پس حُکمرانای فَلَسطینیا دَ پیش ازو اَمَد و نُقره ره قد خو گِرِفته اُورد. ^{۱۹} اوخته دلیله شَمشون ره دَ بِلَه زانوی خو خاَوَلجی کد و یگو کس ره کوی کده هر هفت غُنچه موی سر شی ره تَراش کد. دَ امزی رقم او ذلیل کدون شَمشون ره شُروع کد و قُوت شی ازو رفت. ^{۲۰} اوخته دلیله گُفت: ”شَمشون، فَلَسطینیا دَ جان تُو اَمَد!“ شَمشون از خاو باله شُد و قد خود خو گُفت: ”رقم دَفعه های پیش باله شُدِه دَ یگ تکان خود ره خلاص موم. “ لیکن او نَموفامید که خُداوند او ره ایله کده. ^{۲۱} پس فَلَسطینیا او ره گِرِفَتار کده چیمای شی بُر کد. بعد ازو او ره قد خو دَ غَزِه بُرده دَ زنجیرای برونزی بسته کد و او دَ بَندی خانَه غَلّه دِستاس موکد. ^{۲۲} لیکن موی سر شی بعد از تَراش شُدو دُوباره دَ اَمَدو شُروع کد.

مَرگِ شَمشون

^{۲۳} اوخته حُکمرانای فَلَسطینیا جم شُد تا یگ قُربانی کُته بَلدِه خُدای خو داگون تقدیم کنه و جشن بگیریه، چُون اونا مَوگُفت: ”خُدای مو دُشمون مو شَمشون ره دَ دِست مو تسلیم کده.“ ^{۲۴} وختی مردم شَمشون ره دید، اونا خُدای خو ره ستایش کده گُفت:

”خُدای مو دُشمون مو ره دَ دِست مو تسلیم کده،

کسی ره که سرزمین مو ره بیرو کد و غدر مو ره کُشت.“

^{۲۵} وختیکه دِل ازوا خوشحال شُد، اونا گُفت: ”شَمشون ره کوی کنید که ساعت مو ره تیر کنه.“ پس اونا شَمشون ره از بَندی خانَه بُرو اُورد و او ساعت ازوا ره تیر کد. اوخته اونا او ره دَ مینکل دُو سَتُونِ تِی چِت ایستلجی کد؛ ^{۲۶} و شَمشون دَ نفری که دِست ازو ره گِرِفَتد، گُفت: ”مَره بیل تا دَ سَتُونِ های که خانَه دَ بِلَه ازوا ایسته یه دِست بزُوم و دَ بِلَه ازوا تکیه کنم.“ ^{۲۷} خانَه پُر از مردا و خاتونو بُود؛ پگ حُکمرانای فَلَسطینیا دَ مَنه ازو بُود

و تقريباً سه هزار مرد و خاتو د بيله بام شيشند كه ساعت تيري شمشون ره توخ موكد.

۲۸ اوخته شمشون د پيش خداوند دعا كده گفـت: ”آي خداوند۔ خدا، مره د ياد خو بير؛ آي خدا، فقط يگ دفعه ديگه مره قوت بدی تا قد يگ حرکت انتقام دو چيم خو ره از فلسطينيا بگيرم.“ ۲۹ و شمشون دو ستون مينکل خانه ره كه خانه د بيله ازوا ايسته بود پيدا كد، دست راست خو ره د بيله يگ شی و دست چپ خو ره د بيله ديگه شی قرار دد و د بيله ازوا لنگر اندخت. ۳۰ و شمشون گفـت: ”بيل كه قد فلسطينيا بمرم!“ اوخته قد تمام قوت خو ستونا ره تيله دد و خانه د بيله حكمرانا و تمام مردمی كه د منه شی بود، چپه شد. پس كسای ره كه شمشون د غيت مردون خو كشت، كلوتر از كسای بود كه د دورون زندگي خو كشتند. ۳۱ اوخته برارون شی و پگ خانوار آته شی آمد و او ره برده د قبر آته شی مانوح كه د مينكل صرعه و اشتاؤل بود، دفن كد. شمشون مدت بيست سال بني اسرائيل ره رهبري كد.

بِتِ مِيكَا

۱۷ ۱ د امزو زمان يگ آدم د كوهستون افرایم بود كه ميكا نام دشت. ۲ او د آبه خو گفـت: ”امو يازده صد مِثقال نُقره كه از پيش تو برده شد، تو بردنی شی ره نالت كدی و توره خو ره د گوش ازمه ام رسندی. اينه، امو نُقره د پيش ازمه آسته؛ ما او ره گرفتيم.“ آبه شی گفـت: ”خداوند باچه مره برکت بديه.“ ۳ اوخته او امو يازده صد مِثقال نُقره ره د آبه خو پس دد و آبه شی گفـت: ”ما امی نُقره ره كاملاً د خداوند وقف مؤنم و از دست خو بلده باچه خو ميدم تا يگ بت تراش شده و يگ بت ريختنده شده جور كنه. آلی ما ای ره دز تو پس ميديم.“ ۴ پس وختی او نُقره ره د آبه خو پس دد، آبه شی دو صد مِثقال نُقره ره گرفته د زرگر دد و او يگ بت تراش شده و يگ بت ريختنده شده جور كد؛ و اونا د خانه ميكا ايسته شد. ۵ امی آدم ميكا، يگ بتخانه دشت؛ او يگ ايفود و چند بت

جور کد که دَ خانه پرستش مُوشد و یکی از باچه های خُو ره تعیین کد تا پیشوای شی شنه.^۶ دَ امزُو زمان اسرائیل پادشاه نَدشت و هر کس هر چیز که دَ نظر شی خوب معلوم مُوشد، انجام میدد.

^۷ دَ امزُو غیت یگ جوان از بیت-لَحَمِ یهودا دَ مینکل طایفه یهودا زندگی مُوکد و او یگ لایوی بُود.^۸ اُمُو آدم از شارِ بیت-لَحَمِ یهودا بُر شده حَرکت کد تا یگو جای ره پیدا کنه و دَ اُمونجی جای-دَ-جای شنه. او اَمده اَمده دَ کوهستونِ اِفرایم دَ خانه میکا رسید.^۹ میکا دَزُو گُفت: “از کُجا اَمدی؟” او دَ جواب شی گُفت: “ما لایوی اَسْتَم و از بیت-لَحَمِ یهودا اَمدیم؛ ما امی رقم مورم تا یگو جای ره پیدا کنم و دَ اُونجی جای-دَ-جای شنم.”^{۱۰} اوخته میکا دَزُو گُفت: “پیش ازمه بُمَن و بَلده مه آته و پیشوا بَش و ما دَز تو هر سال ده مِثقال نقره میدیم و کالا و خرج-و-خوراک تو ام دَ گردونِ ازمه بشه.” و اُمُو لایوی قَبول کد.^{۱۱} اَرَمی، اُمُو لایوی راضی شد که قد ازو بُمَنه و میکا قد امزُو جوان مِثل یکی از باچه های خُو رفتار مُوکد.^{۱۲} پس میکا اُمُو لایوی ره تعیین کد و اُمُو جوان پیشوای ازو شد و دَ خانه شی بُود.^{۱۳} اوخته میکا گُفت: “آلی یقین دَرَم که خُداوند دَ حق مه خوبی مونه، چراکه یگ لایوی پیشوای مه شده.”

جای-دَ-جای شُدونِ طایفه دان دَ لایش

۱۸ ^۱ دَ امزُو زمان اسرائیل پادشاه نَدشت. و دَ امزُو روزا طایفه دان بَلده خُو مُلک مُویالید تا دَ اُونجی جای-دَ-جای شنه، چُون تا امزُو غیت هیچ مُلک دَ مینکل طایفه های اسرائیل بَلده ازوا نرسیدد.^۲ پس اولادِه دان پَنج نفر ره از تمام طایفه خُو که مردای دِلاور بُود از صُرعه و اِشتائول ریی کد تا دَ باره سرزمینی که پیدا کدُد جاسوسی و تحقیق کنه؛ و دَزوا گُفت: “بورید و دَ باره امزُو سرزمی تحقیق کنید.” اوخته اونا دَ کوهستونِ اِفرایم دَ خانه میکا اَمد و دَ اُمونجی شِشت.^۳ دَ غیتیکه اونا دَ پالوی خانه میکا

بُود، آوازِ جوانِ لاوی ره شِنخت؛ پس اونا د اُونجی رفت و د زُوو گُفت: ”کِی تُو ره د اِینجی اُورده؟ د اِینجی چی مُونی و کار تُو د اِینجی چی اَسته؟“^۴ اُو د زُوا گُفت: ”میکا فلان فلان کارا ره بلده مه کده و مره کِرا کده و ما پیشوای ا زُوو شدیم.“^۵ اوخته اونا د زُوو گُفت: ”از خُدا پُرسان کُو تا مو بدنی که آیا د امزی راه که موری کامیاب موشی یا نه؟“^۶ پیشوا د جوابِ ازوا گُفت: ”بخیر-و-سلامت بورید. د راهی که شُمو مورید د زیرِ نظرِ خُداوند اَسته.“

^۷پس امو پنج نفر ری شده د لایش امد، اونا مردم ره دید که د اُونجی د صلح-و-امنیت زندگی مونه و رقم صیدونیا د آرامش و امنیت اَسته. د اُو سرزمی هیچ آزار دهنده نبود که اونا ره آزار-و-اذیت کنه؛ و اونا از صیدونیا دور بود و د کس کار-و-غرض نداشت.^۸ وختیکه اونا د صرعه و اشتاؤل پیش برارون خو پس امد، برارو ازوا پُرسان کده گُفت: ”چی خبر اُوردید؟“^۹ اونا گُفت: ”باله شنید که د بله ازوا حمله کنی، چُون مو امو سرزمی ره دیدی، غدر یگ سرزمین خوب اَسته. شُمو آرام شِشتید؛ معطل نکنید، بلکه رفته داخل شنید و امو سرزمی ره تصرف کنید.^{۱۰} وختیکه بورید، شُمو یگ مردم آرام و سرزمین غدر پراخ ره مینگرید. خُدا اُو ره د دستِ از شُمو تسلیم کده و اُو منطقه اَسته که از هر چیز که د رُوی زمی پیدا موشه هیچ چیز کمبود ندره.“

^{۱۱}پس شش صد نفر از طایفه دان قد سلاح های جنگی مسلح شد و از صرعه و اشتاؤل حرکت کده^{۱۲} باله رفت و د قریت-یعاریم د یهودا خیمه زد. امزی خاطر امو جای ره تا امروز مَحَنه-دان مَوگیه که د غَرِبِ قَرِیت-یعاریم اَسته.^{۱۳} از اُونجی اونا د کوهستون افرایم تیر شد و د خانه میکا رفت.

^{۱۴} امو پنج نفر که بلده جاسوسی سرزمین لایش رفتد، د برارون خو گُفت: ”آیا میدنید که د منه امزی خانه ها ایفود و بُت های که د خانه پرستش موشه وجود دره، بُت تراش شده و بُت ریختنده شده؟ پس آلی شُمو موفامید که چی کار کنید.“^{۱۵} اوخته اونا تاو

خورده دَ خانه جوانِ لاوی که دَ خانه میکا بود آمد و قد ازو احوال پُرسی کد. ^{۱۶} و اُمُو شش صد مرد که قد سلاح های جنگی مُسَلَح شُدُد و از اولادِه دان بُود، دَ دانِ درگه ایسته بُود. ^{۱۷} اوخته اُمُو پَنج نفر که بلده جاسوسی سرزمینِ لایش رفتُد، داخلِ شُد و بُتِ تراش شُدِه، ایفود، بُتِ ریختنده شُدِه و بُتِ های دیگه ره که دَ خانه پُرسِتیش مُوشد گرفت؛ و پیشوا قد شش صد مرد که قد سلاح های جنگی مُسَلَح شُدُد، دَ دانِ درگه ایسته بُود. ^{۱۸} وختیکه اونا دَ خانه میکا داخلِ شُد و بُتِ تراش شُدِه، ایفود، بُتِ ریختنده شُدِه و بُتِ های دیگه ره که دَ خانه پُرسِتیش مُوشد گرفت، پیشوا دَزوا کُفت: ”چیز کار مونیِد؟“ ^{۱۹} اونا دَزوا کُفت: ”چپ بش! دست خُو ره دَ دانِ خُو بگیر و قد ازمو آمده آته و پیشوای مو بش. کُدَم شی خُو بتر آسته، ای که پیشوای خانه یگ نفر بشی یا ای که پیشوای یگ طایفه و اولادِ بابه دَ اسرائیل بشی؟“ ^{۲۰} اوخته دلِ پیشوا خوش شُد و او ایفود، بُتِ های ره که دَ خانه پُرسِتیش مُوشد و بُتِ تراش شُدِه ره گرفت و قد ازمو مردا قتی رفت.

^{۲۱} پس اونا تاو خورده ریی شُد و بچکیچا، چارپایا و مال-و-اسباب ره پیشِ رُوی خُو قرار دد. ^{۲۲} وختیکه اونا از خانه میکا دُور رفت، مردای که دَ خانه های گرد-و-برِ خانه میکا بُود جم شُد و خود ره دَ اولادِه دان رَسند ^{۲۳} و دَ بله ازوا چیغ زد که ایسته شنه؛ و اولادِه دانِ رُوی خُو ره تاو دده دَ میکا کُفت: ”چی گپ شُدِه که تُو نفرا ره جم کده اُردی؟“ ^{۲۴} میکا کُفت: ”خدایون مره که جور کده بُودُم قد پیشوا گِرِفته رفتید، دیگه بلده مه چی باقی منده؟ هنوز ام مَوکید: ’چی گپ شُدِه؟‘“ ^{۲۵} اولادِه دانِ دَزوا کُفت: ”بِهتر آسته که آواز تُو دَ مینکل مو شنیده نشنه؛ اگه نه، مردای تَندخوی مو دَ بله تُو حمله مونه و تُو و خانوار تُو جان های خُو ره از دست میدید.“ ^{۲۶} و اولادِه دانِ دَ راهِ خُو ریی شُدِه رفت. وختی میکا دید که اونا ازو کده غدر قوی یه، او تاو خورده پس دَ خانه خُو رفت.

^{۲۷} پس اونا چیزی ره که میکا جور کد و پیشوای ره که دَزوا تعلق دشت گرفت و دَ لایش دَ بله قومی آمد که دَ آرامش و امنیت بُود و اونا ره قد دمِ شمشیر زده شار ره دَ آتش سوختند. ^{۲۸} دَ اونجی هیچ نجات دهنده نَبود، چراکه مردمِ لایش از صیدون دُور بُود و قد

هیچ مردمِ دیگه کار-و- غَرَضِ نَدَشْت. اُمُو شار د درّه بود که مرَبُوطِ بَیت- رِحوب موشد. اولادِه دان شار ره دُوباره آباد کد و دَزُو جای- د- جای شد. ^{۲۹} اونا اُمُو شار ره دان نام کد؛ نامِ بابه کلونِ ازوا دان بود که بلده اسرائیل زیده شد. مگم نامِ سابقِ امزُو شار لایش بود. ^{۳۰} اوخته اولادِه دان اُمُو بُتِ تراش شده ره بلده خو د یگ جای قرار دد و یوناتان اولادِه جرشوم باچه موسی قد باچه های خو تا زمانِ اسیر شدنِ باشنده های سرزمی، پیشوای اولادِه دان بود. ^{۳۱} پس اونا بُتِ تراش شده میکا ره که او جور کدد بلده خو برقرار نگاه کد و تا زمانی که خانه خدا د شیلوه بود، برقرار بود.

مردِ لاوی و خاتون شی

۱۹ د امزُو زمان که اسرائیل پادشاه نَدَشْت، یگ مردِ لاوی د یگ گوشه کوهستون افرایم زندگی موکد. او از بیت- لَحَمِ یهوذا بلده خو یگ کنیز گرفته او ره خاتو کد. ^۲ لیکن کنیز شی قد ازو بے وفایی کد و از پیش ازو د خانه آته خو د بیت- لَحَمِ یهوذا رفت و مدتِ چار ماه د اونجی مند. ^۳ اوخته شوی شی باله شده از پشتِ ازو رفت تا او ره دل- آسا کده پس بیره؛ غلام شی و دُو اَلاغِ ازو قد شی قتی بود. وختی اُمُو خاتو او ره د خانه آته خو برد، آته خاتو او ره دید و قد خوشی از او پذیرایی کد. ^۴ خُسُرِ ازو، یعنی آته خاتو او ره شله شد که د اونجی بُمنه. پس او مدتِ سه روز د پیشِ ازو مند و خورده و وُچی کده د اونجی شِشت.

۵ د روزِ چارم اونا صَباح گاه باله شد و او آماده شد که حرکت کنه، لیکن آته خاتو د داماد خو گفت: “بلده قوتِ دل خو یگ لُغمه نان بُخور و بعد ازو میتنی که بوری.” ^۶ پس هر دوی شی یگجای شِشته خورد و وُچی کد؛ و آته خاتو د امزُو آدم گفت: “لُطفاً امشاو ام بشی و بیل که دل تو خوش شنه.” ^۷ وختی اُمُو آدم باله شد که حرکت کنه، خُسُرِ شی او ره شله شد و او یگ شاو دیگه ام د اونجی مند. ^۸ د روزِ پنجم او صَباح گاه باله شد که

حَرَکت کڼه، آته خاتو بسم گُفت: ”بلده قوت دِل خو یگو چیز بخور و تا دیگرى روز معطل کو.“ پس اونا هر دوى شى شسته خورد. ^۹ و غیتیکه امو آدم قد خاتو و غلام خو باله شد که حرکت کڼه، خسر شى يعنى آته خاتو دزو گُفت: ”توخ کو، روز تیر شده و نزدیکِ شام آسته، شاو قرار بشى. اینه، روز د خلاص شدو یه، شاو ره د امینجى تیر کو و بیل که دل تو خوش بشه. بعد ازو صبحگاه باله شده حرکت کو و خانه خو بورو.“
^{۱۰} لیکن امو آدم قبول نکد که شاو بشینه؛ پس او باله شده حرکت کد و روى د روى یبوس يعنى اورشلیم رسید، دو الاغ پالون شده و کنیز شى ام قد ازو قتی بود.

^{۱۱} وختیکه اونا د نزدیکِ یبوس رسید، روز رفتد و غلام د بادار خو گُفت: ”بیه که د امزى شارِ یبوسیا تاو بخورى و شاو ره د امینجى تیر کنى.“ ^{۱۲} لیکن بادار شى دزو گُفت: ”مو د شارِ بیگنهگو که مربوطِ بنى اسرائیل نییه تاو نموخورى، بلکه د جبعه مورى.“ ^{۱۳} و ادامه دده د غلام خو گُفت: ”بیه که خود ره د جبعه یا رامه برسنى و شاو ره د یکى امزو جای ها تیر کنى.“ ^{۱۴} پس اونا ازونجى تیر شده د راه خو ادامه دد و غیتیکه د نزدیکِ جبعه که مربوطِ بنیامین موشه رسید، آفتو ششت و د بله ازوا شام شد. ^{۱۵} پس اونا د اونجى تاو خورد تا رفته شاو ره د جبعه تیر کڼه. اونا داخل رفت و د میدانى شار ششت، لیکن هیچ کس اونا ره د خانه خو نبرد که شاو جای بدیه.

^{۱۶} اوخته د غیتِ شام یگ آدم پیر از کار خو از سر زمینا میمد و او از کوهستون افرایم بود که د جبعه زندگى موکد. ولے مردم امزو جای پگ شى بنیامینی بود. ^{۱۷} وختیکه امو آدم پیر توخ کد و مسافرا ره د میدانى شار دید، او گُفت: ”کجا مورید و از کجا آمدید؟“
^{۱۸} او د جواب شى گُفت: ”مو از بیت-لحم یهودا آمدے و د دورترین جای کوهستون افرایم مورى، از جایی که آمدے. ما د بیت-لحم یهودا رفتدم و آلى د خانه خو مورم. هیچ کس مو ره د خانه خو نبرد.“ ^{۱۹} مو کاه و علف بلده الاغای خو درى و نان و شراب ام بلده ازمه و خاتون مه و بلده امزى مرد جوان که قد غلامای تو آسته، وجود دره. مو د هیچ چیز ضرورت ندرى.“ ^{۲۰} امو مرد پیر گُفت: ”بخیر-و-سلامت بشى؛ تمام

ضُرُورَتِ هَايِ شُمُورِهِ مَا پُورِهِ مُوكُنْم؛ فَقط يَگِ كَارِ كُنِيدِ كِه شَاوِ رِه دَ مِيدَانِي شَارِ تِيرِ نَكُنِيد.“^{۲۱} پَس اُو رِه دَ خَانِه خُو بُرْدِ وَ دَ اَلَاغَايِ شِي خُورَاكِ دَد؛ وَ اُونَا پَايَايِ خُو رِه شُشْتِه خُورْدِ وَ وُجِي كَد.

^{۲۲} دَ حَالِيكِه اُونَا دِلِ هَايِ خُو رِه خُوشِ مُوكَدِ، مَرْدَايِ شَارِ، يَعْنِي چِنْدِ نَفَرِ بَدِ-وَ-بِيكَارِه چَارَطَرَفِ خَانِه رِه گِرِفْتِ وَ دِرگِه رِه زَدِه دَ آدَمِ پِيرِ كِه صَاحِبِ خَانِه بُوْد، كُفْت: ”اُمُو مَرْدِ رِه كِه دَ خَانِه تُو دَاخِلِ شُدِه، بُرُو بِيرِ تَا مَوْ قَدِ اَزُو خَاوِ كَنِي.“^{۲۳} لِيكِنِ اُمُو آدَمِ كِه صَاحِبِ خَانِه بُوْد دَ پِيَشِ اَزُو دَ بُرُو رِفْتِ وَ دَزُو كُفْت: ”نَه بَرَارُونِ مِه، اِي رَقْمِ شَرِيرَانِه رِفْتَارِ نَكُنِيد. حِدِ اَقْلِ اَزِي كِه اِي آدَمِ دَ خَانِه اَزْمِه دَاخِلِ شُدِه، اَمِي كَارِ زَشْتِ رِه نَكُنِيد.“^{۲۴} اَوْنِه، دُخْتَرِ خَانِه مِه وَ خَاَتُونِ اَمْزِي آدَمِ دَ اَيْنَجِي اَسْتِه، اُونَا رِه دَ پِيَشِ شُمُو بُرُو مِيرْمِ وَ شُمُو مِيْتِنِيد اُونَا رِه اِسْتِفَادِه كُنِيد وَ هَر چِيْزِي كِه دِلِ شُمُو شُدِ دَ حَقِ اَزُو اَنْجَامِ بَدِيد؛ لِيكِنِ قَدِ اَزِي آدَمِ اَمِي كَارِ زَشْتِ رِه نَكُنِيد.“

^{۲۵} مَگَمِ اُمُو نَفْرَا تُوْرِه اَزُو رِه گُوشِ نَكَد. اُوخْتِه اُمُو آدَمِ لَاوِي خَاَتُونِ خُو رِه گِرِفْتِه دَ پِيَشِ اَزُو بُرُو رِي كَد وَ اُونَا قَدِ اَزُو خَاوِ كَدِه تَمَامِ شَاوِ تَا دَمِ صُبْحِ دَ حَقِ اَزُو كَارِ بَدِ كَد وَ دَ نَزْدِيكِ رُوزِ وَازِ شُدُو اُو رِه اَيْلِه كَد.^{۲۶} وَ اُمُو خَاَتُو پِيَشِ اَزِ رُوزِ وَازِ شُدُو اَمْدِه دَ دِرگِه خَانِه آدَمِي كِه بَادَارِ شِي دَ اُونَجِي بُوْد اُفْتَدِ وَ تَا رُوزِ رُوشُو شُدُو دَ اُونَجِي مَنَد.

^{۲۷} دَ وَخْتِ صُبْحِ بَادَارِ شِي بَالِه شُدِ وَ دِرگِه هَايِ خَانِه رِه وَازِ كَدِه بُرُو رِفْتِ تَا دَ رَاهِ خُو بُوْرِه، اُوخْتِه دِيدِ كِه كَنِيزِ شِي دَ دَانِ دِرگِه اُفْتَدِه وَ دِسْتَايِ شِي دَ لَخَكِ دِرگِه يَه.^{۲۸} اُو دَ كَنِيزِ كُفْت: ”بَالِه شُو كِه بُوْرِي.“ لِيكِنِ اَزُو هِيچِ جَوَابِ نَمَد. اُوخْتِه اُمُو آدَمِ اُو رِه دَ بِلِه اَلَاغِ خُو اَيْشْتِ وَ بَالِه شُدِه طَرَفِ خَانِه خُو رِفْت.^{۲۹} وَخْتِيكِه دَ خَانِه خُو رَسِيدِ، يَگِ كَارْدِ رِه گِرِفْتِ وَ جَسَدِ كَنِيزِ خُو رِه بَنَدِ بَنَدِ جَدَا كَدِه دُوَازْدِه تُوْتِه كَد وَ اُونَا رِه دَ تَمَامِ مُلْكِ اِسْرَائِيلِ رِي كَد.^{۳۰} وَ هَر كَسِي كِه اُو رِه دِيدِ وَ دَ بَارِه اَمْزُو جِنَايْتِ شَنِيد، كُفْت: ”اَزِ رُوزِي كِه بَنِي اِسْرَائِيلِ اَزِ مِصْرِ بُرُو اَمْدِه تَا اِمْرُوزِ هَر گِزِ اِيْطُورِ يَگِ چِيْزِ اَنْجَامِ دَدِه نَشُدِه وَ نَه اَمِ

دیده شده. پس دزی باره باید فکر شنه و مشوره شده یگ تصمیم گرفته شنه.“

جنگ قد اولاده بنیامین

۲۰ اوخته تمام بنی اسرائیل بر شده آمد و جماعت از دان تا بیئرشبع قد طایفه های سرزمین جلعاد رقم یگ آدم آلی د حضور خداوند د مصفه جم شد. رهبرای تمام قوم از یگ طایفه های اسرائیل د جماعت قوم خدا خود ره حاضر کد؛ اونا چار صد هزار مرد پیده شمشیرزن بود. ۳ و اولاده بنیامین شنید که بنی اسرائیل د مصفه بر شده.

اوخته بنی اسرائیل بلده فامیدون قضیه گفت: ”بگید که ای کار زشت چی رقم انجام دده شده.“ ۴ امو مرد لاوی که شوی خاتون کشته شده بود، د جواب ازوا گفت: ”ما قد کنیز خو د جبعه که مربوط بنیامین موشه رفتم تا شاو ره د اونجی تیر کنم. ۵ اوخته مردم جبعه د ضد مه باله شده د غیت شاو چارطرف خانه ره گرفت و قصد دشت که مره بکُشه. اونا کنیز مره بے عزت کد و او مرد. ۶ بعد ازو ما کنیز خو ره گرفته توته توته کدم و او ره د تمام منطقه های ملک اسرائیل ری کدم، چراکه اونا یگ کار زشت و شرم آور د اسرائیل انجام دده. ۷ آلی ای بنی اسرائیل، پگ شمو توره و مشوره خو ره بگید.“

۸ اوخته تمام قوم رقم یگ آدم آلی باله شد و گفت: ”هیچ کدم مو د خیمه خو نموری و نه ام هیچ کدم مو پس د خانه خو موری!“ ۹ بلکه اینی کار ره د حق جبعه مونی: مو د مطابق پیشک د بله ازو موری. ۱۰ مو از صد نفر ده نفر، از هزار نفر صد نفر و از ده هزار نفر یگ هزار نفر از تمام طایفه های اسرائیل میگیری تا بلده لشکر خوراک بیره، و اونا بوره تا جبعه بنیامین ره بلده امزو کار شرم آور که د اسرائیل انجام دده، جزا بدیه.“ ۱۱ پس تمام مردای اسرائیل د بله شار جم شد و رقم یگ آدم آلی متحد بود.

۱۲ دیگه طایفه های اسرائیل چند نفر ره د پیش پگ طایفه بنیامین ری کده گفت: ”ای

چی شرارت آسته که د مینکل شمو انجام دده شده؟^{۱۳} پس آلی امو مردای بد-و-بیکاره ره که د جبعه آسته، دز مو تسلیم کنید تا اونا ره بکشی و شرارت ره از اسرائیل دور کنی. “ لیکن اولاده بنیامین د توره برارون خو، بنی اسرائیل گوش ندد. ^{۱۴} و اولاده بنیامین از شارای خو د جبعه جم شد تا رفته قد بنی اسرائیل جنگ کنه. ^{۱۵} د امزو روز اولاده بنیامین بیست و شش هزار مرد شمشیرزن ره از شارای خو جم کد، علاوه از باشنده های جبعه که هفت صد مرد انتخاب شده بود. ^{۱۶} د مینکل پگ امزی لشکر هفت صد مرد چپقی انتخاب شده بود که هر کدم شی موی ره قد سنگ پلخمو میزد و خطا نموکد.

^{۱۷} از مردای اسرائیل بغیر از بنیامینیا چار صد هزار مرد شمشیرزن جم شد که پگ شی مردای جنگی بود. ^{۱۸} اوخته بنی اسرائیل باله شده د بیت-ئیل رفت و از خدا مشوره گرفته گفتم: “از طرف ازمو کی اول د جنگ اولاده بنیامین بوره؟” خداوند گفتم: “یهودا اول بوره.”

^{۱۹} پس بنی اسرائیل صباحگاه باله شد و روی د روی جبعه خیمه زد. ^{۲۰} دمزی رقم مردای اسرائیل د جنگ بنیامینیا رفت و د خلاف ازوا د جبعه آمادگی گرفت. ^{۲۱} اوخته اولاده بنیامین از جبعه برو آمد و د امزو روز بیست و دو هزار نفر اسرائیلیا ره کشته نقش زمی کد. ^{۲۲} و قوم، یعنی مردای اسرائیل جرأت کد و د امزو جای که روز اول بلده جنگ آمادگی گرفتند، بسم د امونجی آمادگی گرفت، ^{۲۳} چون بنی اسرائیل رفته تا شام د حضور خداوند چخرا کدد و از خداوند مشوره گرفته گفتم: “ایا مو بسم بوری و قد برارون خو اولاده بنیامین جنگ کنی؟” خداوند گفتم: “د خلاف ازوا بورید.”

^{۲۴} پس بنی اسرائیل د روز دوم د خلاف اولاده بنیامین پیش رفت. ^{۲۵} و بنیامینیا ام د خلاف ازوا د روز دوم از جبعه بر شد و بسم هژده هزار نفر بنی اسرائیل ره که پگ شی شمشیرزن بود، کشته نقش زمی کد. ^{۲۶} اوخته تمام بنی اسرائیل، یعنی پگ قوم پس د

بیت۔ ئیل رفت و دَ اُونجی دَ حُضُورِ خُداوند شِشْتِه چِخرا کد؛ اُونَا اُمُو روز ره تا شام
 روزه گِرِفت و قُربانی های سوختنی و قُربانی های سلامتی دَ حُضُورِ خُداوند تقدیم کد.
^{۲۷} اوخته بَنی إِسْرَائیل از خُداوند مشوره طلب کد، چُون صندُوقِ عهدِ خُدا دَ اَمزُو روزا دَ
 اُونجی بُود؛ ^{۲۸} و فینحاس باچه العازار نوسه هارُون دَ اَمزُو روزا دَ خدمت خُداوند ایسته
 موشد. اَرِی، اُونَا مشوره طلب کده گُفت: ”آیا مو بسم بوری و قد برارون خو، اولاده
 بنیامین جنگ کنی یا رد شی ره ایله بدی؟“ خُداوند گُفت: ”بورید، چراکه صَباح ما اُونَا
 ره دَ دستِ از شُمو تسلیم مُونم.“

^{۲۹} پس مردای إِسْرَائیل دَ هر طرفِ جِبعه کَمین گِرِفت. ^{۳۰} و بَنی إِسْرَائیل دَ روزِ سِوَم دَ
 جنگِ اولاده بنیامین رفت و رقمِ دَفِعه پیشنه رُوی دَ رُوی جِبعه آمادگی گِرِفت. ^{۳۱} و ختیکه
 اولاده بنیامین دَ جنگِ قوم رفت، اُونَا از شار دُور بُرده شد. اُونَا رقمِ دَفِعه پیشنه بسم
 زدو۔ و۔ کُشتونِ قوم ره شروع کد و دَ راه های که یگ شی طرفِ بیت۔ ئیل و دیگه شی
 طرفِ جِبعه موره و دَ صحرا تقریباً سی نفرِ إِسْرَائیلیا ره کُشت. ^{۳۲} اولاده بنیامین قد خود
 خُو گُفت: ”اُونَا رقمِ دَفِعه پیشنه از پیش مو شکست خورد.“ لیکن بَنی إِسْرَائیل قد یگدیگه
 گُفتد: ”بیید که عَقَب۔ نشینی کنی و اُونَا ره از شار کشیده دَ راهها بیری.“ ^{۳۳} اوخته پگ
 مردای إِسْرَائیل از جای های خُو باله شد و دَ بعل۔ تامار آمادگی گِرِفت؛ و إِسْرَائیلی های
 که دَ کَمین بُود ام از جای خُو یعنی از مَعْرَه۔ جِبعه بُر شد ^{۳۴} و ده هزار مردای اِنْتِخاب
 شده إِسْرَائیل دَ خِلافِ جِبعه اَمَد و جنگِ سخت دَر گِرِفت. لیکن اولاده بنیامین نَمُوفامید
 که بلا۔ و۔ مُصِیبت دَ بِلَه ازوا اَمده. ^{۳۵} خُداوند بنیامینیا ره دَ پیشِ إِسْرَائیلیا شکست دَد و
 بَنی إِسْرَائیل دَ اَمزُو روز بیست و پنج هزار و یگ صد نفرِ بنیامینیا ره که پگ شی
 شمشیرزن بُود، کُشت. ^{۳۶} اوخته اولاده بنیامین پی بُرد که شکست خورده.

تفصیلِ پیروزیِ بَنی إِسْرَائیل

خُلاصه، مردای إِسْرَائیل میدانِ جنگِ ره دَ بنیامینیا ایله کد، چُون اُونَا دَ بِلَه کسای که دَ

چارطرفِ جِبعه كَمِينِ گِرِفْتُد، اِعْتِمَادِ دَشْت. ^{۳۷} پَس كَسَايِ كِه كَمِينِ گِرِفْتُد، دَ عَجَلَه دَ بَلَه جِبعه هُجُومِ اُورِد و اُمُو نَفْرَا دَ هَر سُو تَيْتِ شُدَه تَمَامِ شَارِ رِه قَد دَمِ شَمَشِيرِ زَد. ^{۳۸} دَ بَيْنِ مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ و كَسَايِ كِه كَمِينِ گِرِفْتُد يَگِ نَشَانِي ايشْتَه شُدَد كِه وختِي نَفْرَايِ كَمِينِ اَز شَارِ دُودِ تِيرَه بَالَه كَنه، ^{۳۹} مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ پَس تَاو خورده جنگ كنه. مَگَمِ اَوْلَادِه بِنِيَامِينِ پيشِ اَزِي كَارِ شُرُوعِ دَ زَدُو-و-كُشتو كد و تَقْرِيباً سِي نَفْرَا اِسْرَائِيلِ رِه كُشت و گُفت: ”يَقِيناً اُونَا رَقْمِ دَفْعِه پيشنه اَز پيشِ مَو شِكْسْت خورده.“ ^{۴۰} لِيكِنِ وختِيكِه يَگِ سَتُونِ دُودِ تِيرَه اَز شَارِ دَ بَالَه رَفْتُو شُد، بِنِيَامِينِيَا پُشتِ خُو رِه تُوخِ كَد و دِيدِ كِه تَمَامِ شَارِ دَ مَنَه دُودِ سُونِ اَسْمُو بَالَه موره. ^{۴۱} اُوخته مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ پَس تَاو خورد و بِنِيَامِينِيَا وَحْشَتِ زَدَه شُد، چُونِ اُونَا دِيدِ كِه بَلَا-و-مُصِيبَتِ دَ بَلَه اَزُوا اَمَدَه. ^{۴۲} پَس اُونَا اَز پيشِ مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ سُونِ بِيَابُو دُوتَا كَد، لِيكِنِ اَتَشِ جَنگِ اُونَا رِه گِرِفْتَارِ خُو كَد و كَسَايِ كِه اَز شَارِ بَرُو اَمَدِ اُونَا رِه دَ بَيْنِ قَرَارِ دَدَه نَابُودِ كَد. ^{۴۳} اُونَا بِنِيَامِينِيَا رِه مَحَاصِرَه كَد و اُونَا رِه اَز مَنُوحَه دُمْبَالِ كَدَه تَا رُويِ دَ رُويِ جِبعه سُونِ اَفْتُو بَرُشُدِ پَايْمَالِ كَد؛ ^{۴۴} و هَزْدَه هَزَارِ نَفْرَا اَز لَشْكِرِ بِنِيَامِينِ كِه پَگِ شِي مَرْدَايِ جَنگِي بُوَد، كُشْتَه شُدَه اَفْتَد. ^{۴۵} وختِي اُونَا تَاو خورده سُونِ بِيَابُو دَ قَادِه رِمُونِ دُوتَا كَد، پَنجِ هَزَارِ نَفْرَا اَزُوا دَ رَاهِ هَا كُشْتَه شُد؛ اُونَا تَا جِدْعُومِ دُمْبَالِ شُد و دُو هَزَارِ نَفْرَا دِيگِه اَزُوا اَمِ كُشْتَه شُد. ^{۴۶} پَس كَسَايِ كِه دَ اَمزُو رُوزِ اَز لَشْكِرِ بِنِيَامِينِ كُشْتَه شُدَه اَفْتَد، بِيَسْتِ و پَنجِ هَزَارِ مَرْدِ شَمَشِيرِزَنِ بُوَد و پَگِ شِي مَرْدَايِ جَنگِي. ^{۴۷} تَنهَا شَشِ صَدِ نَفْرَا اَزُوا تَاو خورده سُونِ بِيَابُو دَ قَادِه رِمُونِ دُوتَا كَد و چَارِ مَاهِ دَ قَادِه رِمُونِ مَنَد. ^{۴۸} مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ تَاو خورده پَسِ دَ خِلَافِ بَاقِيِ بِنِيَامِينِيَا اَمَدِ و اُونَا رِه دَ دِيگِه شَارَايِ اَزُوا اَمِ قَد دَمِ شَمَشِيرِ زَد، مَرْدُمِ شَارِ و حَيَوَانَا رِه، يَعْنِي هَر چِيْزِي رِه كِه دَ گِيرِ اَزُوا اَمَد. اُونَا اَمچُنَانِ دَ تَمَامِ شَارَايِ كِه رَسِيدِ اُونَا رِه اَتَشِ زَد.

بَنِي اِسْرَائِيلِ بَلَدَه مَرْدَايِ بَاقِيِ مَنَدِه بِنِيَامِينِ خَا تُو مِيدِيَه

۲۱ مَرْدَايِ اِسْرَائِيلِ دَ مِصْفَه قَسْمِ خورده گُفتُد: ”يَگِ مَو اَم بَايِدِ دُخْتَرِ خُو رِه دَ

بِنِيَامِينِيَا دَ عِنَوَانِ خَاتُو نَدِي.

٢ اوخته مردُم دَ بَيْتِئِيلِ اَمَد و دَ اُونجِي تا شام دَ حُضُورِ خُدا شِشْتِه دَ آوازِ بِلند زار زار
چخرا کد ٣ و گُفت: ”آي خُداوند، خُدايِ اِسْرَائِيلِ، چرا اي کار دَ اِسْرَائِيلِ شُد و اِمروز يگ
طايفه از اِسْرَائِيلِ کَم شُد؟“ ٤ صَباح_گاهِ روزِ ديگه شِي قَوْمِ باله شُد و دَ اُونجِي يگ
قُربانگاهِ آباد کده قُرباني هاي سوختني و قُرباني هاي سلامتِي تقدِيم کد. ٥ اوخته بَنِي
اِسْرَائِيلِ گُفت: ”از تمامِ طايفه هاي اِسْرَائِيلِ کِي قد جماعت دَ حُضُورِ خُداوند نَمده؟“
چُون اونا سخت قَسَم خورده گُفتند که هر کس دَ حُضُورِ خُداوند دَ مِصفه نيه، اُو حتماً
بايد کُشته شنه.

٦ بَنِي اِسْرَائِيلِ بخاطرِ بَرارون خُو اولادِه بِنِيَامِينِ اَفسوس کده گُفت: ”اِمروز يگ طايفه از
اِسْرَائِيلِ نابود شُد. ٧ آلي دَ باره خاتو دَدو بلده کساي که باقي منده چيز کار کني؟ چُون
مو دَ خُداوند قَسَم خوردِي که دُخترُون خُو ره دَزوا دَ عِنَوَانِ خاتو نَميدي.“ ٨ اوخته اونا
گُفت: ”آيا کُدَم کس آسته که از طايفه هاي اِسْرَائِيلِ دَ حُضُورِ خُداوند دَ مِصفه نَمده
بَشه؟“ و اونا ديد که از يابيش - جِلعاد هيچ کس دَ خيمه_گاه دَ جماعتِ خُداوند نَمده.
٩ چُون وختيکه قَوْمِ حِسَاب شُد، دِیده شُد که از باشنده هاي يابيش - جِلعاد هيچ کس دَ
اُونجِي نيبه.

١٠ پس جماعت دوازده هزار نفر مرداي جنگي ره دَ اُونجِي ريي کد و دَزوا اَمر کده گُفت:
”بوريد و باشنده هاي يابيش - جِلعاد ره قد خاتونو و بچکيچاي ازوا از دَم شمشير تير
کُنيد.“ ١١ ايني کار ره بايد شَمُو انجام بديد: پگ مردا و هر خاتو ره که قد مرد خاو کده
بَشه، نابود کُنيد.“ ١٢ و اونا دَ مينکل باشنده هاي يابيش - جِلعاد چار صد دُخترِ خانه که
هرگز قد مرد خاو نکد پيدا کد و اونا ره دَ خيمه_گاه دَ شيلوه که دَ سرزمينِ کِنعان بُو،
اُورد.

^{۱۳} اوخته تمام جماعت د اولادہ بنیامین که د قاده رمون بود پیغام ری کد و بلده ازوا پیشنهاد صلح کد. ^{۱۴} و د امزو غیت بنیامینیا پس آمد و بنی اسرائیل دخترونی ره که از جمله خاتونوی یابیش- جلعاد زنده ایشند دزوا دد؛ لیکن بلده ازوا کفایت نکد.

^{۱۵} مردم بخاطر اولادہ بنیامین هنوز ام افسوس موكد، چراکه خداوند د مینکل طایفه های اسرائیل یگ خالی گاه پیدا کدد. ^{۱۶} اوخته ریش سفیدای جماعت گُفت: ”بلده باقی منده ها چطور میتنی خاتو پیدا کنی، چراکه خاتونوی اولادہ بنیامین کُشته شده؟“ ^{۱۷} و اونا گُفت: ”باقی منده های بنیامین باید وارث دشته بشه تا یگ طایفه از اسرائیل کاملاً از بین نروه؛ ^{۱۸} لیکن مو دخترون خو ره د عنوان خاتو دزوا دده نمیتنی. چون پگ بنی اسرائیل قسم خورده گُفته: ’نالت د کسی که د اولادہ بنیامین خاتو بدیه.“

^{۱۹} پس اونا گُفت: ”اونه، هر سال بلده خداوند د شیلوه عید گرفته موشه، د امزو جای که د شمال بیت-ئیل و جنوب لبونه آسته، د شرق راهی که از بیت-ئیل د شکیم موره.“

^{۲۰} اوخته اونا د اولادہ بنیامین امر کده گُفت: ”بورید، د انگور باغ ها کمین بگیریید ^{۲۱} و کشیک بدید؛ وختیکه دخترون شیلوه برو آمد تا رقص و بازی کنه، شمو از انگور باغ ها بر شنید و هر کدم شمو از دخترون شیلوه بلده خو یگ خاتو پرنده د سرزمین بنیامین بورید. ^{۲۲} اوخته اگه آته گو یا برارون ازوا آمده د پیش ازمو شکایت کنه، مو دزوا موگی: ’از خیر خو امو دختره ره بلده ازوا ایله بدید، چراکه د غیت جنگ قد یابیش- جلعاد مو بلده پگ ازوا خاتو پیدا ننستی و شمو ام بخاطر قسم بنی اسرائیل مجرم نیستید، چون خودون شمو دخترون خو ره دزوا نددید.“ ^{۲۳} پس اولادہ بنیامین امو رقم کد: اونا هر کدم شی از جم دخترونی که رقص موكد بلده خو خاتو پرند و پس د ملک خو رفت و شار ها آباد کده دزوا جای-د-جای شد. ^{۲۴} بعد از تصمیم ریش سفیدا بنی اسرائیل هر کدم شی د مطابق طایفه و اولاد بابہ خو ازونجی حرکت کد و پس د ملک-و-زمین خو رفت.

۲۵ دَ امزُو زمانِ إِسْرَائِيلِ پادشاهِ نَدَشْتِ و هر کس هر چيز که دَ نظرِ شِي خُوب معلوم
مُوشُد، انجامِ مِيدَد.

سوال دارید؟ +1 807.700.6090

afghanbibles.org © آزرگی

Copyrighted material not for reprint/publishing purposes.